
36

Besluit van 11 januari 1999, houdende regelen inzake bedrijfsmatige verkoop, aflevering en inbewaringneming van honden en katten (Honden- en kattenbesluit 1999)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van 17 juli 1998, no. J. 986550, Directie Juridische Zaken;

Gelet op de artikelen 3, eerste lid, onderdeel f, 38, 45, 55, 56, 65 en 96 van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren;

De Raad van State gehoord (advies van 5 oktober 1998, no. W11.98.0346);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, van 4 januari 1999, nr. TRCJZ/1998/2204, Directie Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. Begripsbepalingen

Artikel 1

In dit besluit en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. inrichting: bedrijfsinrichting, asiel of pension;
- b. bedrijfsinrichting: een perceelsgebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het houden van honden of katten ten behoeve van fokdoeleinden of voor het houden van honden of katten ten behoeve van verkoop of aflevering;
- c. asiel: een perceelsgebonden ruimte of ruimtes bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden of katten die zwervend zijn aangetroffen, dan wel waarvan door de eigenaar permanent afstand is gedaan;
- d. pension: een perceelsgebonden ruimte of ruimtes, niet zijnde een asiel, bestemd of gebruikt voor het in bewaring houden van honden of katten;
- e. quarantaineruimte: een volledig afgescheiden onderdeel van een inrichting, bestemd voor het onderbrengen van dieren die mogelijk met een besmettelijke ziekte of parasiet zijn besmet, dat zodanig luchtdicht afsluitbaar is dat gasontsmetting kan worden uitgevoerd, dan wel op andere wijze deugdelijk gedesinfecteerd kan worden;

f. ziekenboek: een onderdeel van een inrichting dat bestemd kan worden voor het onderbrengen van zieke dieren;

g. beheerder: degene die onmiddellijk leiding geeft aan de in artikel 2, eerste lid, bedoelde handelingen.

§ 2. Het bedrijfsmatig verkopen, afleveren, in bewaring nemen of fokken van honden katten

Artikel 2

1. Het is verboden honden of katten te verkopen, ten verkoop in voorraad te hebben, af te leveren of in bewaring te nemen, of te fokken ten behoeve van de verkoop of aflevering van de nakomelingen, tenzij daarbij wordt voldaan aan dit besluit.

2. Het eerste lid is niet van toepassing indien degene onder wiens verantwoordelijkheid de in het eerste lid bedoelde activiteiten worden verricht, aannemelijk maakt dat er bij de uitoefening van die activiteiten geen sprake is van bedrijfsmatig handelen.

Artikel 3

1. De in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten worden verricht in een bij Onze Minister als zodanig aangemelde bedrijfsinrichting, asiel of pension.

2. De honden of katten die worden gehouden ten behoeve van de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten worden in een inrichting als bedoeld in het eerste lid:

a. gehuisvest, voorzover van toepassing, overeenkomstig de artikelen 8 tot en met 16, en

b. verzorgd overeenkomstig de artikelen 17 en 18.

§ 3. Aanmelding en registratie van de inrichting en vakbekwaamheid van de beheerder

Artikel 4

1. De aanmelding van een inrichting, bedoeld in artikel 3, eerste lid, geschiedt door degene onder wiens verantwoordelijkheid in die inrichting de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten worden verricht.

2. De aanmelding geschiedt door middel van indiening bij Onze Minister van een volledig en naar waarheid ingevuld aanmeldingsformulier en bevat de volgende gegevens:

a. naam, geboortedatum en adres van degene onder wiens verantwoordelijkheid de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten worden verricht, dan wel, indien die activiteiten worden verricht onder de verantwoordelijkheid van een rechtspersoon, naam, geboortedatum en adres van de leden van het bestuur van de rechtspersoon alsmede de naam en het adres van vestiging van de rechtspersoon;

b. adres van de bedrijfsinrichting, het asiel of pension;

c. naam, geboortedatum en adres van de beheerder, bedoeld in artikel 7, en het tijdstip waarop met de uitoefening van de activiteiten wordt gestart.

Artikel 5

1. Onze Minister registreert binnen 4 weken na ontvangst van het in artikel 4, tweede lid, bedoelde aanmeldingsformulier de inrichting als bedrijfsinrichting, asiel of pension. Bij de registratie wordt aan de inrichting een uniek nummer toegekend.

2. De in het eerste lid bedoelde registratie alsmede de in artikel 4,

tweede lid, bedoelde gegevens, worden door Onze Minister opgeslagen en beheerd in een centraal register.

3. Binnen 4 weken nadat de in het tweede lid bedoelde registratie heeft plaatsgevonden, verstrekt Onze Minister aan degene die de inrichting heeft aangemeld een aanmeldingsbewijs, dat de volgende gegevens bevat:

- a. naam, geboortedatum en adres van degene die de inrichting heeft aangemeld, dan wel, indien de aanmelding is gedaan door of namens het bestuur van een rechtspersoon, de naam en het adres van vestiging van de rechtspersoon;
- b. tijdstip van aanmelding van de bedrijfsinrichting, het asiel of pension, en
- c. het registratienummer van de inrichting.

Artikel 6

1. Bij wijziging van één of meerdere van de in artikel 4, tweede lid, bedoelde gegevens, wordt binnen 4 weken na het optreden daarvan aan Onze Minister melding gemaakt door de degene die na het intreden van die wijziging of wijzigingen op de inrichting verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten.

2. De in het eerste lid bedoelde wijziging of wijzigingen worden binnen 4 weken na de aanmelding daarvan door Onze Minister in het in artikel 5, tweede lid, bedoelde register verwerkt. Slechts indien een wijziging betrekking heeft op gegevens als bedoeld in artikel 5, derde lid, verstrekt Onze Minister binnen 4 weken nadat de registratie van de wijziging of de wijzigingen heeft plaatsgevonden aan betrokkene een aangepast aanmeldingsbewijs.

Artikel 7

1. Op de inrichting is een beheerder werkzaam die in bezit is van een, in het kader van het onderhavige besluit, door Onze Minister bij ministeriële regeling erkend bewijs van vakbekwaamheid.

2. In afwijking van het eerste lid is het vanaf het tijdstip dat de beheerder, bedoeld in het eerste lid, niet meer of niet meer als zodanig op de inrichting werkzaam is, voor een periode van één jaar toegestaan dat op de inrichting geen beheerder als bedoeld in het eerste lid werkzaam is, mits daarvan binnen 4 weken na eerstgenoemd tijdstip aan Onze Minister melding wordt gemaakt door degene die op de inrichting verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten.

3. Bij overlijden van de in het eerste lid bedoelde beheerder is het tweede lid van overeenkomstige toepassing met dien verstande dat, indien de overleden beheerder tevens verantwoordelijk was voor de ingevolge artikel 2, eerste lid, bij Onze Minister aangemelde activiteiten die op de inrichting worden verricht, en die activiteiten onder verantwoordelijkheid van de erfgenaam of de erfgenamen van die beheerder op de inrichting worden voortgezet, in dat lid in plaats van «één jaar» wordt gelezen: drie jaar.

§ 4. Huisvesting en verzorging

Artikel 8

1. De inrichting beschikt over binnenverblijven.
2. Indien in de inrichting honden worden gehouden beschikt de inrichting over één of meerdere buitenverblijven of over een speelweide.
3. Een binnen- of buitenverblijf voldoet aan de volgende eisen:
 - a. de vloer, de wanden, de hekken of de afrasteringen zijn vervaardigd

van zodanige materialen dat de honden of katten zich er niet aan kunnen verwonden en zich er niet door kunnen vergifigen;

b. de vloer is van vloeistofdicht en stroef materiaal;

c. het heeft rechtopstaande wanden, waarvan tenminste één zodanig is geconstrueerd dat de honden of katten buiten het verblijf kunnen kijken, en het kan worden afgesloten.

4. een binnenverblijf voldoet voorts aan de volgende eisen:

a. het is vorstvrij, tochtvrij alsmede droog;

b. het kan op afdoende wijze worden geventileerd;

c. het kan door middel van een elektrische lichtinstallatie worden verlicht;

d. het is gedurende de periode dat daglicht beschikbaar is voldoende verlicht door middel van daglicht, en de temperatuur in het verblijf bedraagt ten hoogste 30 graden Celsius.

5. Tenzij een buitenverblijf in een open verbinding staat met een binnenverblijf, is een buitenverblijf gedeeltelijk overdekt met een overkapping, die afdoende schuilmogelijkheid biedt tegen neerslag en voldoende schaduw biedt.

6. Een speelweide voldoet aan de volgende eisen:

a. zij maakt deel uit van de inrichting;

b. de omheining daarvan is van zodanig materiaal dat de honden zich er niet aan kunnen verwonden en zich er niet door kunnen vergifigen, en zij kan worden afgesloten.

7. Indien de inrichting beschikt over één of meer buitenverblijven waarin katten worden gehuisvest, is het vijfde lid op het buitenverblijf van overeenkomstige toepassing.

Artikel 9

1. Een inrichting beschikt over één of meer ziekenboegen waarin één of meer binnenverblijven zijn aangebracht, die in totaal tenminste ruimte kunnen bieden aan een tiende van het aantal honden of katten dat in die inrichting is gehuisvest.

2. Een ziekenboeg kan, ter voorkoming van besmetting, worden afgescheiden van overige binnenverblijven.

Artikel 10

1. Een asiel beschikt over één of meer quarantaineruimten waarin binnenverblijven zijn aangebracht, die in totaal tenminste ruimte kunnen bieden aan een tiende van het aantal honden of katten dat in die inrichting is gehuisvest.

2. De quarantaineruimte is zodanig ingericht dat onderlinge besmetting van de daarin gehuisveste honden of katten worden voorkomen.

Artikel 11

1. Honden en katten worden niet bij elkaar in één binnen- of buitenverblijf gehuisvest.

2. Indien meer dan één hond in de inrichting aanwezig is, worden tenminste twee en ten hoogste 20 honden bij elkaar in één binnen- of buitenverblijf gehuisvest.

3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op de huisvesting van katten.

4. Iedere hond of kat heeft in het binnen- of buitenverblijf, tenzij dit om gezondheidsredenen van de hond of kat niet verantwoord is, direct en voortdurend toegang tot een zindelijke drinkgelegenheid waar vers drinkwater voorradig is.

Artikel 12

1. Een binnen- of buitenverblijf waarin honden worden gehuisvest heeft een hoogte van tenminste 1,8 meter.
2. De voor de honden beschikbare vloeroppervlakte in vierkante meters in het binnen- of buitenverblijf is voor honden met een schofthoogte:
 - a. tot 0,3 meter, tenminste gelijk aan het product van $(1+n)$ en 1,0;
 - b. vanaf 0,3 meter tot 0,5 meter, tenminste gelijk aan het product van $(1+n)$ en 1,2;
 - c. vanaf 0,5 meter, tenminste gelijk aan het product van $(1+n)$ en 1,5,
 - d. waarbij de kortste zijde tenminste 1,0 meter is, voorzover het de honden als bedoeld in onderdeel a betreft, en tenminste 1,2 meter voorzover het de honden als bedoeld in de onderdelen b en c betreft en waarbij de letter n staat voor het aantal honden met de desbetreffende schofthoogte dat bij elkaar in het binnen- of buitenverblijf is gehuisvest. Indien honden van verschillende grootte bij elkaar worden gehuisvest, wordt voor de berekening van de beschikbare vloeroppervlakte de schofthoogte van de grootste hond gehanteerd.
3. Het tweede lid is van overeenkomstige toepassing op:
 - a. de totale voor honden beschikbare vloeroppervlakte in een aan elkaar gekoppeld binnen- en buitenverblijf van een asiel of pension, indien er voor de honden een open verbinding is tussen het binnen- en buitengedeelte van het verblijf en de beschikbare vloeroppervlakte in het binnengedeelte van het verblijf tenminste $2,25 \text{ m}^2$ is;
 - b. de voor de honden beschikbare oppervlakte van de speelweide, bedoeld in artikel 8, tweede lid.

Artikel 13

1. De voor de katten beschikbare ruimte in het binnen- of buitenverblijf is tenminste:
 - a. $0,85 \text{ m}^2$ aan vloeroppervlakte indien twee katten bij elkaar worden gehuisvest, waarbij de kortste zijde tenminste 0,65 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 0,6 meter is;
 - b. 3 m^2 aan vloeroppervlakte bij huisvesting van meer dan twee katten bij elkaar, vermeerderd met $0,6 \text{ m}^2$ voor iedere kat die het aantal van 5 in het verblijf te boven gaat, waarbij de kortste zijde tenminste 1 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 1,8 meter is.
2. In de binnenverblijven zijn vanaf 0,15 meter boven vloerniveau per kat afzonderlijke rustplanken met een lengte van tenminste 0,35 meter en een breedte van tenminste 0,20 meter aanbracht.

Artikel 14

1. In afwijking van artikel 11, tweede en derde lid, wordt:
 - a. een in een quarantaineruimte ondergebrachte hond of kat solitair gehuisvest;
 - b. een hond of kat solitair gehuisvest indien de gezondheid of het welzijn van de hond of kat of van de andere honden of katten dit vereist.
2. In afwijking van artikel 12, tweede lid, is bij solitaire huisvesting de beschikbare ruimte voor een hond:
 - a. met een schofthoogte tot 0,3 meter tenminste 2 m^2 aan vloeroppervlakte, waarbij de kortste zijde tenminste 1 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 1,8 meter is;
 - b. met een schofthoogte vanaf 0,3 meter tot 0,5 meter tenminste $2,4 \text{ m}^2$ aan vloeroppervlakte, waarbij de kortste zijde tenminste 1,2 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 1,8 meter is;
 - c. met een schofthoogte vanaf 0,5 meter tenminste 3 m^2 aan vloeroppervlakte, waarbij de kortste zijde tenminste 1,2 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 1,8 meter is.

3. Bij solitaire huisvesting is de beschikbare ruimte voor een kat tenminste 0,47 m² aan vloeroppervlakte, waarbij de kortste zijde tenminste 0,65 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 0,6 meter is.

4. Bij solitaire huisvesting is de beschikbare ruimte voor een kater die voor fokdoeleinden gehouden wordt tenminste 6 m², waarbij de kortste zijde tenminste 1 meter en de hoogte van het binnen- of buitenverblijf tenminste 1,8 meter is.

Artikel 15

1. Iedere drachtige of zogende hond of kat heeft in een binnenverblijf de beschikking over een nestruimte.

2. De kortste zijde van de nestruimte, bedoeld in het eerste lid, heeft een lengte van tenminste 2 maal de schofthoogte van de hond of kat waarvoor de nestruimte bestemd is.

3. Iedere hond heeft in een binnen- of buitenverblijf de beschikking over een schone en droge ligplaats die vanuit de bodem van het verblijf optrekkende kou isoleert.

Artikel 16

Voor de berekening van de beschikbare vloeroppervlakte voor de honden of katten, bedoeld in de artikelen 12 en 13, worden de niet gespeende honden of katten die zich bij hun moeder bevinden niet meegerekend.

Artikel 17

Een hond wordt in de gelegenheid gesteld om tenminste twee uur per dag in een buitenverblijf of op een speelweide als bedoeld in artikel 8, tweede lid, te vertoeven.

Artikel 18

1. Een inrichting wordt dagelijks gereinigd en regelmatig en deugdelijk ontsmet.

2. In ruimten waarin honden en katten zijn ondergebracht worden geen kadavers bewaard.

§ 5. Fokken

Artikel 19

1. Een kat krijgt binnen een aaneengesloten periode van 12 maanden ten hoogste twee nesten, met dien verstande dat een kat binnen een aaneengesloten periode van 24 maanden ten hoogste 3 nesten krijgt.

2. Een hond krijgt binnen een aaneengesloten periode van 12 maanden ten hoogste één nest.

§ 6. Identificatie en inenting van in bedrijfsinrichtingen of asielen gehouden honden of katten

Artikel 20

1. Binnen 5 werkdagen na ontvangst van een hond of kat in een bedrijfsinrichting of asiel wordt, voorzover dat nog niet is geschied, de hond of kat voorzien van een, door Onze Minister op aanvraag verstrekt, uniek identificatienummer door middel van:

- a. tatoeage op de binnenkant van het oor, of

b. door een door Onze Minister op aanvraag verstrekte transponder in het midden van de linkerzijkant van de hals of dorsaal tussen de schouderbladen.

2. Binnen zeven weken na de geboorte van een hond of kat in een bedrijfsinrichting of asiel, doch in ieder geval vóór aflevering, wordt een hond of kat overeenkomstig het eerste lid voorzien van een uniek identificatienummer.

3. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op honden of katten die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in een bedrijfsinrichting of asiel worden gehouden en die niet ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 zijn geïdentificeerd, met dien verstande dat deze dieren binnen twee maanden na het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit moeten zijn geïdentificeerd.

4. Onze Minister verstrekt slechts identificatienummers als bedoeld in het eerste lid aan bedrijfsinrichtingen of asielen die ingevolge artikel 5, eerste lid, zijn geregistreerd.

5. Onze Minister kan ter uitvoering van het eerste lid bij ministeriële regeling nadere regels stellen.

Artikel 21

1. Binnen 5 werkdagen na ontvangst van een hond of kat in een bedrijfsinrichting of asiel wordt, voorzover dat nog niet is geschied, de hond ingeënt tegen parvovirusinfectie en hondenziekte (ziekte van Carré) en de kat tegen kattenziekte (infectieuze gastro-enteritis) en niesziekte.

2. Binnen zeven weken na de geboorte van een hond of kat in een bedrijfsinrichting of asiel, doch in ieder geval 7 dagen vóór aflevering, wordt een hond of kat ingeënt tegen de in het eerste lid genoemde ziekten.

3. In een asiel wordt een hond of kat waarvan het aannemelijk is dat deze niet tegen één of meerdere van de in het eerste lid genoemde ziekten is ingeënt, onmiddellijk na ontvangst in de quarantaineruimte geplaatst tot tenminste zeven dagen nadat de in het eerste lid bedoelde inenting of ontbrekende inenting hebben plaatsgevonden. De hond of kat mag het asiel gedurende die periode niet verlaten tenzij het de teruggave aan de eigenaar betreft.

4. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing op honden of katten die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in een bedrijfsinrichting of asiel worden gehouden en niet tegen één of meerdere van de in dat lid genoemde ziekten zijn ingeënt.

5. Een door een dierenarts opgemaakt en afgegeven schriftelijk bewijs van inenting dat betrekking heeft op de inenting die overeenkomstig het eerste of tweede lid zijn aangebracht en waarop diens naam en praktijkadres en de inentingsdatum staan vermeld, wordt gedurende de periode dat desbetreffende hond of kat in de bedrijfsinrichting of in het asiel verblijft in de inrichting bewaard; op dit bewijs worden tevens het registratienummer van de inrichting en het identificatienummer van de hond of kat vermeld.

6. Met het in het vijfde lid bedoelde bewijs van inenting wordt gelijkgesteld een dierenpaspoort dat ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 voor desbetreffende hond of kat is afgegeven en dat is aangevuld met de gegevens die ingevolge dat lid op het bewijs van inenting moeten worden vermeld, voorzover die gegevens geen deel uitmaken van het dierenpaspoort.

Artikel 22

Bij de aflevering van een hond of kat vanuit een bedrijfsinrichting of asiel wordt aan de koper of de verwerver van de hond of kat het in artikel 21, vijfde lid, bedoelde bewijs van inenting verstrekt.

Artikel 23

1. Degene die op een bedrijfsinrichting of asiel verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten draagt er zorg voor dat elk kalenderjaar telkens uiterlijk op 30 april, 31 juli, 31 oktober en 31 januari aan Onze Minister het aantal honden of katten wordt gemeld, onder opgave van het registratienummer van de inrichting, het ras, geslacht en identificatienummers van de desbetreffende honden of katten, de datum waarop de desbetreffende honden en katten van identificatienummers zijn voorzien en zijn ingeënt, alsmede de datum van ontvangst, aflevering en van geboorte en overlijden van de desbetreffende honden en katten, dat in het kwartaal voorafgaand aan de eerdergenoemde data:

a. is verkocht of vanuit de inrichting is afgeleverd, onder opgave van de identificatienummers van de moederdieren voorzover ingevolge dit besluit of het Honden- en Kattenbesluit 1981 de moederdieren van desbetreffende honden of katten zijn geïdentificeerd, en indien is verkocht of afgeleverd aan een geregistreerde bedrijfsinrichting of asiel, tevens het registratienummer van die inrichting;

b. op de inrichting is ontvangen of geboren, onder opgave van de identificatienummers van de moederdieren voorzover ingevolge dit besluit of het Honden- en Kattenbesluit 1981 de moederdieren van desbetreffende honden of katten zijn geïdentificeerd, en indien wordt ontvangen van een geregistreerde bedrijfsinrichting of asiel, tevens het registratienummer van die inrichting;

c. op de laatste dag van het desbetreffende kwartaal in de inrichting werd gehouden, en

d. in de inrichting is gestorven.

2. De in het eerste lid bedoelde gegevens worden door Onze Minister opgeslagen en beheerd in een centraal register.

3. Aan het eerste lid wordt voor de eerste maal voldaan binnen 8 weken nadat de inrichting overeenkomstig dit besluit is aangemeld.

§ 8. Inbewaringneming in een pension

Artikel 24

1. Een hond of kat wordt slechts in een pension in bewaring genomen indien bij de afgifte van de hond of kat een door een dierenarts afgegeven schriftelijk bewijs van inenting wordt verstrekt, waarop diens naam en praktijkadres staan vermeld en waaruit blijkt dat tenminste 7 dagen vóór de inontvangstname:

a. de hond is ingeënt tegen parvovirusinfectie en hondenziekte (ziekte van Carré);

b. de kat is ingeënt tegen kattenziekte (infectieuze gastro-enteritis) en niesziekte.

2. In afwijking van het eerste lid is het toegestaan een hond of kat in bewaring te nemen zonder dat daarbij het in dat lid bedoelde bewijs wordt verstrekt indien:

a. de hond of kat binnen 5 werkdagen na ontvangst, wordt ingeënt tegen de in het eerste lid genoemde ziekten, en

b. de hond of kat onmiddellijk na ontvangst in de quarantaineruimte

wordt geplaatst tot tenminste zeven dagen nadat inenting heeft plaatsgevonden.

3. Met het in het eerste lid bedoelde schriftelijke bewijs wordt gelijkgesteld een dierenpaspoort dat ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 voor desbetreffende hond of kat is afgegeven en dat is aangevuld met de gegevens die ingevolge dat lid op het bewijs van inenting moeten worden vermeld, voorzover die gegevens geen deel uitmaken van het dierenpaspoort.

§ 9. Overige bepalingen

Artikel 25

1. De gegevensverstrekking aan Onze Minister ingevolge de artikelen 4, tweede lid, 6, eerste lid, 7, tweede lid, en 23 geschiedt door gebruik van door Onze Minister daartoe vastgestelde formulieren.

2. De onderscheiden formulieren, bedoeld in het eerste lid, worden door Onze Minister op aanvraag verstrekt.

3. Onze Minister kan ter uitvoering van het eerste lid bij ministeriële regeling nadere regels stellen, waarbij onder meer kan worden bepaald dat het verstrekken van gegevens ingevolge artikel 23 op een andere wijze geschiedt.

Artikel 26

1. Binnen 8 weken nadat aanmelding van de inrichting overeenkomstig dit besluit heeft plaatsgevonden, wordt door of namens degene die op de inrichting verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten een register bijgehouden waarin de inentingsbewijzen van de in de inrichting aanwezige honden of katten, het aanmeldingsbewijs, bedoeld in artikel 5, derde lid, en een kopie van het bewijs van vakbekwaamheid van de beheerder van de inrichting worden opgenomen.

2. Vanaf het tijdstip dat een hond of kat niet meer in de inrichting aanwezig is omdat de hond of kat is verkocht, afgeleverd, overleden of aan de eigenaar is teruggegeven, wordt gedurende drie jaar na dat tijdstip een kopie van het inentingsbewijs van desbetreffende hond of kat in een afgescheiden onderdeel van het in het eerste lid bedoelde register bewaard.

Artikel 27

De artikelen 8, tweede en vierde lid, onderdeel d, 17, 21, 22 en 26 zijn niet van toepassing indien artikel 11a van de Wet op de dierproeven op de inrichting van toepassing is.

§ 10. Overgangsbepalingen

Artikel 28

Het is vanaf de inwerkingtreding van dit besluit voor een tijdvak van 2 maanden toegestaan de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten te verrichten op een op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichting, mits degene die binnen dat tijdvak op de inrichting verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten binnen 2 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit de inrichting overeenkomstig dit besluit aanmeldt.

Artikel 29

1. Mits vanaf de inwerkingtreding van dit besluit de honden of katten in binnenverblijven met passende afmetingen zijn gehuisvest, zijn de artikelen 8, tweede en derde lid, onderdeel c, vierde lid, onderdeel d, vijfde lid, 9, 11, tweede en derde lid, 12, 13, 14, tweede lid, 15, eerste en tweede lid, en 17 voor een tijdvak van 10 jaar vanaf de inwerkingtreding van dit besluit niet van toepassing op een inrichting, indien degene onder wiens verantwoordelijkheid de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten op die inrichting worden verricht, aantoont dat:

- a. de inrichting vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in gebruik is genomen en nadien niet is verbouwd of herbouwd, en
- b. bij de aanmelding overeenkomstig artikel 28 tevens een ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 verleende vergunning is overgelegd, waarvan de geldigheid op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit niet is verstreken en die betrekking heeft op de activiteiten die in de inrichting vanaf de inwerkingtreding van dit besluit worden verricht.

2. De in het eerste lid bedoelde artikelen zijn voor een tijdvak van 3 jaar vanaf de inwerkingtreding van dit besluit niet van toepassing op een in het eerste lid bedoelde inrichting, indien bij de aanmelding overeenkomstig artikel 28 geen vergunning als bedoeld in het eerste lid is overgelegd.

3. Onze Minister vermeldt op het aanmeldingsbewijs, bedoeld in artikel 5, derde lid, of bij de aanmelding overeenkomstig artikel 28 een vergunning als bedoeld in het eerste lid is overgelegd.

Artikel 30

Artikel 7, eerste lid, is voor een tijdvak van 3 jaar vanaf de inwerkingtreding van dit besluit niet op een inrichting van toepassing, indien degene onder wiens verantwoordelijkheid de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten op die inrichting worden verricht, aantoont dat:

- a. de inrichting vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in gebruik is genomen;
- b. hij op de inrichting als beheerder werkzaam is en een opleiding volgt op grond waarvan deze in aanmerking kan komen voor de verkrijging van een bewijs van vakbekwaamheid als bedoeld in artikel 7, eerste lid, en
- c. voorzover hij binnen het vermelde tijdvak verantwoordelijk blijft voor de in artikel 2, eerste lid, bedoelde activiteiten die op de inrichting worden verricht.

§ 11. Slotbepalingen

Artikel 31

Het Honden- en Kattenbesluit 1981 wordt ingetrokken.

Artikel 32

Dit besluit treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip. Laatstbedoeld besluit wordt niet genomen voordat 30 dagen zijn verstreken nadat het onderhavige besluit is overgelegd aan beide kamers der Staten-Generaal, en evenmin indien binnen die termijn door of namens een der kamers of door tenminste een vijfde van het grondwettelijk aantal leden van een der kamers de wens ter kennen wordt gegeven dat de inwerkingtreding van dit besluit bij wet wordt geregeld.

Artikel 33

Het advies van de Raad van State is openbaar gemaakt door terinzagelegging bij het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Tevens zal het advies met de daarbij ter inzage gelegde stukken worden opgenomen in het bijvoegsel bij de Staatscourant van 9 maart 1999, nr. 47.

Dit besluit wordt aangehaald als: Honden- en kattenbesluit met vermelding van het jaartal van het Staatsblad waarin het zal worden geplaatst.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad wordt geplaatst.

's-Gravenhage, 11 januari 1999

Beatrix

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
H. H. Apotheker

Uitgegeven de *vierde* februari 1999

De Minister van Justitie,
A. H. Korthals

NOTA VAN TOELICHTING

§ 1. Algemeen

Dit op de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren (verder: de wet) gebaseerde besluit heeft ten doel de handel in alsmede de opvang van honden en katten te reguleren. Dit besluit vervangt het op grond van de Wet op de dierenbescherming gebaseerde Honden- en Kattenbesluit 1981.

De aanleiding tot dit besluit is voornamelijk gelegen in de op 12 december 1995 door de vaste commissie voor Landbouw, Natuurbeheer en Visserij van de Tweede Kamer der Staten-Generaal geuite wens om, in plaats van zelfregulering, welzijnsnormen in algemene maatregelen van bestuur uitputtend vast te leggen (kamerstukken II 1995/96, 24 140, nr. 18). Aanleiding voor de Tweede Kamer om ook met betrekking tot de handel in honden en katten te pleiten voor de vastlegging van de normen in een op de wet gebaseerde algemene maatregel van bestuur was vooral gelegen in de beperkte onderlinge organisatiegraad binnen deze handel en de misstanden die zijn geschetst in het door de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren opgestelde «Zwartboek malafide hondenhandel». Naar aanleiding van het voorgaande heb ik de Tweede Kamer in juni 1996 (kamerstukken II 1995/96, 24 140, nr. 23) toegezegd de overgang van het Honden- en Kattenbesluit 1981 naar een op de wet gebaseerd te besluit te realiseren. Met het onderhavige besluit wordt aan die toezegging voldaan.

Dit besluit stelt vanuit oogpunt van welzijn en gezondheid voorschriften die betrekking hebben op specifieke activiteiten met honden en katten (artikel 2). Deze betreffen:

- het bedrijfsmatig verkopen, ten verkoop in voorraad hebben of afleveren van honden en katten;
- het bedrijfsmatig in bewaring nemen van honden en katten;
- het fokken van honden en katten met het oogmerk om de nakomelingen bedrijfsmatig te verkopen of af te leveren.

Onder bedrijfsmatig in het kader van dit besluit moet, net zoals onder het Honden- en Kattenbesluit 1981, worden verstaan het in zekere omvang en anders dan incidenteel uitoefenen van activiteiten, ook indien dat geschiedt zonder winstoogmerk.

Gelet op het bovenstaande vallen in ieder geval dierenspeciaalzaken, tussenhandelaren, kennels, catteries, fokkers, pensions en asiels onder de reikwijdte van dit besluit. Per jaar worden circa 30 000 honden en circa 15 000 katten door dergelijke ondernemers en instellingen ten behoeve van eerdergenoemde activiteiten gehouden. Het overgrote deel van deze dieren wordt verhandeld door de in totaal circa 1200 kennels, catteries en fokkers. Een relatief klein aantal dieren wordt door – een relatief klein aantal – dierenspeciaalzaken en tussenhandelaren verhandeld. Via asielen (ruim 120) vinden jaarlijks veel tienduizenden honden en katten een nieuwe eigenaar; ook worden per jaar in asielen en pensions (ruim 220) vele tienduizenden honden en katten in bewaring genomen.

Aangezien adequate huisvesting en verzorging vanuit welzijnsoogpunt van groot belang is, gelden op grond van dit besluit met betrekking tot die aspecten minimumnormen die bij het houden van honden en katten ten behoeve van eerdergenoemde bedrijfsmatige activiteiten in acht moeten worden genomen (artikel 2 juncto artikel 3, tweede lid). Voor op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichtingen geldt met betrekking tot deze voorschriften, voorzover deze nieuw zijn ten opzichte van het Honden- en Kattenbesluit 1981, een overgangstermijn (artikel 29). Voorts mogen eerdergenoemde activiteiten uitsluitend worden

verricht in een inrichting die bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is aangemeld (artikel 2 juncto artikel 3, eerste lid) en dient als regel in de inrichting waar de honden en katten worden gehouden een beheerder werkzaam te zijn die in bezit is van een in het kader van dit besluit door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij erkend bewijs van vakbekwaamheid (artikel 7).

Ten behoeve van de gezondheid van de in een bedrijfsinrichting of asiel gehouden honden en katten, en ter voorkoming van de uitbraak van besmettelijke ziekten, dienen de in die inrichtingen gehouden honden tegen parvovirusinfectie en hondenziekte (ziekte van Carré) te worden ingeënt en katten tegen kattenziekte (infectieuze gastro-enteritis) en niesziekte (artikel 21). Ter controle op de naleving van deze voorschriften dienen desbetreffende bedrijfsmatige houders, met betrekking tot alle in de inrichting gehouden dieren, in het bezit te zijn van door dierenartsen afgegeven inentingsbewijzen (artikel 21, vijfde lid) en dienen de dieren te zijn geïdentificeerd (artikel 20).

Vooralsnog stelt dit besluit geen voorschriften die betrekking hebben op bedrijfsmatige verhuur van honden en katten. Van bedrijfsmatige verhuur is voornamelijk sprake ten behoeve van recreatieve-, bewakings- en reclaimedoeleinden. In vervolg op een inventariserend onderzoek naar de bedrijfsmatige verhuur van honden en katten, wordt thans nader bezien of daarbij sprake is van welzijnsaantasting en of wettelijke maatregelen moeten worden getroffen.

Dit besluit stelt evenmin voorschriften die betrekking hebben op kooiverrijking en op socialisatie van honden en katten. Uit een inventarisatie verricht door het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is gebleken dat er geen eenduidige criteria voorhanden zijn op grond waarvan voorschriften voor socialisatie kunnen worden gesteld. Wel zal in overleg met betrokken organisaties worden bezien of door middel van voorlichting kan worden gewezen op het belang van socialisatie.

Met dit besluit wordt beoogd een minimum welzijnsniveau te waarborgen. Uiteraard kan de sector zelf aanvullende of verdergaande maatregelen nemen. De Stichting Dierbaar heeft in dat kader al een aanzet gegeven door het opzetten van een erkenningensysteem dat onder meer is gericht op dierenspecialzaken (en trimsalons). Ook de Vereniging van Beroepsmatige Kennelhouders zet zich thans in voor de ontwikkeling van een erkenningsysteem voor de kennelbranche. Dergelijke initiatieven worden zeer waardevol geacht.

Identificatie, verstrekking van identificatiebewijzen, gegevensbeheer en de verstrekking van vakbewaamheidsbewijzen zijn op grond van het Honden- en Kattenbesluit 1981 exclusief opgedragen aan de speciaal voor die doeleinden opgerichte Stichting Registratie Gezelschapsdieren Nederland (SRGN) respectievelijk de Stichting Examens Vakbekwaamheid Honden- en Kattenbesluit (SEV). Ingevolge die constructie hebben deze stichtingen de status van zelfstandig bestuursorgaan (zbo). Op 23 december 1997 is de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, in het kader van de interdepartementale doorlichting van zelfstandige bestuursorganen, onder meer geïnformeerd over het voorgenomen vervolgtraject inzake deze stichtingen (kamerstukken II 1997/98, 25 268, nr. 7). In die brief is aangegeven dat van beide stichtingen de zbo-status zal worden ontnomen. De uitvoeringsactiviteiten die ingevolge dit besluit worden verricht, geschieden derhalve door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Voor wat betreft de SRGN wordt niet uitgesloten dat bepaalde uitvoeringsactiviteiten die ingevolge dit besluit moeten worden verricht aan deze instelling zullen worden uitbesteed. Die uitbesteding zal kunnen worden gebaseerd op een

daartoe met de instelling af te sluiten contract. De instelling verkrijgt daardoor niet de status van zelfstandig bestuursorgaan. De SEV behoudt, zonder zbo-status, wel een taak bij de uitvoering van dit besluit, omdat de door de SEV afgegeven vakbekwaamheidsbewijzen in het kader van dit besluit worden erkend. De SEV wordt echter niet als instelling door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangewezen. Indien op termijn onderwijsprogramma's door andere instellingen inzake de verzorging van honden en katten worden ontwikkeld, zal worden bezien of de certificaten die na het volgen van dergelijke opleidingen worden afgegeven ook in aanmerking komen voor erkenning. Erkenning zal onder meer afhankelijk zijn van de inhoud van het onderwijsprogramma en het af te leggen examen.

Na vaststelling van dit besluit wordt het overeenkomstig artikel 110, eerste lid, van de wet aan de beide kamers der Staten-Generaal overgelegd. Binnen 30 dagen na overlegging kan door één der kamers de wens te kennen worden gegeven dat inwerkingtreding van het besluit bij wet dient te geschieden.

Dit besluit is onder meer gebaseerd op de artikelen 56 en 65 van de wet op grond waarvan onder meer voorschriften kunnen worden gesteld omtrent het bedrijfsmatig verkopen, ten verkoop in voorraad hebben, ten verkoop aanbieden en afleveren van bepaalde soorten of categorieën van dieren respectievelijk het in bewaring nemen van dieren. Het besluit is tevens gebaseerd op de artikelen 38 en 45 van de wet op grond waarvan regelen kunnen worden gesteld omtrent de wijze waarop bepaalde houders bepaalde soorten of categorieën van dieren dienen te verzorgen respectievelijk te huisvesten. In artikel 3, tweede lid, is aangegeven welke voorschriften van het besluit in acht moeten worden genomen bij het huisvesten respectievelijk verzorgen van de honden en katten. De wettelijke grondslag van de voorschriften met betrekking tot fokken, inenten en identificeren is gelegen in artikel 55 respectievelijk 3 en 96 van de wet.

Het handelen in strijd met de artikelen 3, eerste lid, onderdeel f, 38, 45, 55, 56, 65 en 96 van de wet of met de in dit besluit op die artikelen gebaseerde voorschriften is een economisch delict krachtens artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten en wordt gekwalificeerd als overtreding.

Aangezien het besluit voorschriften stelt waaraan moet worden voldaan alvorens een hond of kat mag worden verhandeld – zoals identificatie-, registratie-, huisvestings – en verzorgingsvoorschriften – behelzen deze voorschriften technische voorschriften als bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de richtlijn nr. 98/34/EG van de Raad van de Europese Unie van 22 juni 1998 betreffende een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften en regels betreffende de diensten van de informatiemaatschappij (PbEG L 204). Het betreft de artikelen 2 tot en met 4, 6, eerste lid, en 7 tot en met 30. Een ontwerp van dit besluit is derhalve ingevolge eerdergenoemde EG-richtlijn voorgelegd aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen. Dit heeft niet geleid tot reacties van de Commissie of van de lidstaten.

Ten algemene is nagegaan is of de voorschriften van dit besluit verenigbaar zijn met artikel 30 en 34 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap (EG-Verdrag) op grond waarvan kwalitatieve in – en uitvoerbepalingen en alle maatregelen van gelijke werking tussen de lid-staten verboden zijn. Van een maatregel van gelijke werking als bedoeld in artikel 34 van het EG-Verdrag (uitvoerbepalingen) is geen sprake indien – zoals in het onderhavige besluit – de maatregel objectief op de productie van een product (de hond of kat) van toepassing is

ongeacht of het product bestemd is voor de nationale markt of voor de uitvoer (Hof van Justitie, Zaak 15/79, Groenveld). Of sprake is van een ongeoorloofde invoerbeperking (artikel 30 van het EG-Verdrag) dient te worden bepaald langs de lijn van het Dassonville- (8/74), het Cassis de Dijon-(120/78) en het Keck-arrest (C-267/91 en C-268/91) van het Hof van Justitie en aan de hand van de daarin ontwikkelde criteria (waaronder de zogenoemde «rule of reason»). Geoordeeld is dat mede gelet op het niet-economische belang dat met het onderhavige besluit wordt gediend, te weten de bescherming vanuit welzijns- en gezondheidsoogpunt van de ten behoeve van bedrijfsmatige activiteiten gehouden hond of kat, dit besluit niet is aan te merken als een verboden invoerbelemmering in de zin van artikel 30 van het EG-Verdrag.

Ingevolge dit besluit zijn bedrijfsmatige activiteiten met honden of katten, zoals de verkoop van honden en katten, slechts toegestaan, indien die activiteiten worden uitgeoefend in een bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangemelde inrichting (artikel 3, eerste lid). Dit betekent dat ook een buitenlandse verkoper die in Nederland bedrijfsmatig honden of katten verkoopt, deze activiteiten ingevolge artikel 3 in een overeenkomstig dit besluit aangemelde inrichting dient te verrichten. Voorts zal ook deze verkoper, gelijk aan de Nederlandse verkoper, aan alle overige voorschriften van dit besluit dienen te voldoen. Bezien is of dit besluit op dit aspect de toets aan artikel 52 van het EG-Verdrag – waarin de vrijheid van vestiging is geregeld – kan doorstaan. Artikel 52 van het EG-Verdrag heeft ten doel te verzekeren dat elke onderdaan van een lidstaat die zich in een andere lidstaat vestigt om daar werkzaamheden anders dan in loondienst te verrichten, aldaar als eigen onderdaan wordt behandeld en verbiedt iedere, ook geringe, uit wettelijke regelingen voortvloeiende discriminatie op grond van nationaliteit als een beperking van de vrijheid van vestiging (Zaak 270/83). Naast het non-discriminatoire aspect, hanteert het Hof van Justitie in het kader van de toetsing van nationale maatregelen die de uitoefening van de in het EG-Verdrag gewaarborgde fundamentele vrijheden kunnen belemmeren of minder aantrekkelijk maken een drietal andere criteria waaraan moet zijn voldaan. Zo moeten de betreffende nationale maatregelen hun rechtvaardiging vinden in dwingende redenen van algemeen belang en moeten zij geschikt zijn om de verwezenlijking van het nagestreefde doel te waarborgen en mogen zij niet verder gaan dan nodig is voor het bereiken van dat doel (Zaak C-55/94).

Van discriminatie naar nationaliteit is ingevolge het onderhavige besluit geen sprake. Zo wordt bij de aanmelding van inrichtingen geen onderscheid gemaakt tussen de Nederlandse en buitenlandse aanmelders van inrichtingen. Ook de overige verplichtingen zijn zonder onderscheid van toepassing op Nederlanders en buitenlanders die bedrijfsmatige activiteiten met honden en katten verrichten. Voor wat betreft het voorgeschreven bewijs van vakbekwaamheid zij opgemerkt dat op aanvraag de certificaten zullen worden erkend die door buitenlandse instellingen zijn afgegeven en waarvoor een examen is gevolgd dat gelijkwaardig is aan de in Nederland af te leggen examens. Tevens wordt ervan uitgegaan dat de verplichtingen van dit besluit de toets inzake noodzaak en doelmatigheid doorstaan. Voor een nadere toelichting op desbetreffende verplichtingen wordt onder meer verwezen naar de artikelsgewijze toelichting opgenomen in paragraaf 7 van deze nota van toelichting.

§ 2. Reacties op het ontwerp-besluit

Een ontwerp van het onderhavige besluit is voorgelegd aan een aantal organisaties. Daarop is gereageerd door: de Raad voor dieren-aangelegenheden, de Vereniging Landelijke Organisatie DIBEVO, de

Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, de Stichting voor Gezelschapsdieren (SvG), de Vereniging Van Beroepsmatige Kennelhouders (VVBK), de Vereniging Nederlandse Dierenpensioens (VND), de Stichting Registratie Gezelschapsdieren Nederland (SRGN), de Stichting Examens Vakbekwaamheid Honden- en Kattenbesluit (SEV), de Bond tot Bescherming van Honden (BTBvH), VIRBAC, de Faculteit der Diergeneeskunde van de Rijksuniversiteit Utrecht, de Raad van Beheer op Kynologisch Gebied in Nederland, de Koninklijke Nederlandse Maatschappij voor Diergeneeskunde (KNMvD), de Stichting Overleg Platform van de Nederlandse Cat Fancy i.o., Stichting Felissana, Stichting Veterinary Animal Identification and Registration (Vetair), Sophia Vereeniging tot bescherming van dieren, de Inspectiedienst Gezelschapsdieren, Veterinair Advies Centrum, LOBAS Dierversorgung en de Vereniging van Fabrikanten en Importeurs van Diergeneesmiddelen in Nederland.

De doelstelling van het voorgelegde ontwerp van het besluit wordt door het overgrote deel van bovengenoemde organisaties, waaronder de Raad voor diereenaangelegenheden, onderschreven. De reacties op de specifieke voorschriften van dit besluit betreffen vooral suggesties inzake verdere aanscherping of versoepeling van de normen. Naar aanleiding van deze reacties merk ik op dat dit besluit er toe dient een aanvaardbaar minimumniveau vast te leggen en uitsluitend met betrekking tot de bedrijfsmatig gehouden dieren. Gedetailleerde voorschriften waarmee beoogd wordt het houden van honden en katten in al haar facetten te bestrijken bieden de doelgroepen waar dit besluit betrekking op heeft niet de benodigde flexibiliteit en kunnen daardoor een belemmerend effect hebben op de totstandkoming van gunstige ontwikkelingen op het gebied van welzijn in de praktijk. Bovendien zullen dergelijke voorschriften de controlelast voor de overheid disproportioneel verzwaren en kunnen bovendien ook een negatief effect op de (spontane) naleving van het besluit hebben. Te globale voorschriften bieden daarentegen de praktijk en de handhavende instanties te weinig duidelijkheid en bieden te veel speelruimte, die ook ten koste van het welzijn kan gaan. Verwacht wordt dat dit besluit het beoogde noodzakelijke minimumwelzijnsniveau garandeert en tevens de praktijk de ruimte biedt om verdergaande welzijnsmaatregelen in de bedrijfsvoering in te passen. Gelet op het voorgaande is een groot aantal van de door bovengenoemde organisaties voorgestelde aanscherpingen en versoepelingen dan ook niet in het besluit verwerkt. Te bestemder plaatse in deze nota van toelichting wordt op desbetreffende reacties ingegaan.

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren heeft aangegeven een aantal zwaarwegende bezwaren te hebben. Deze bezwaren betreffen het ontbreken van een algehele identificatie- en registratieplicht met betrekking tot alle in Nederland gehouden honden en katten, het ontbreken van een getalsmatige definitie van het begrip «bedrijfsmatig» in het besluit en het ontbreken van de verplichting om honden permanent te huisvesten in met elkaar in verbinding staande binnen- en buitenverblijven.

Met betrekking tot de identificatie en registratie wordt dezerzijds opgemerkt dat het voorschrijven daarvan dient ter controle van specifieke voorschriften. De identificatie- en registratievoorschriften van het besluit zijn dan ook uitsluitend gerelateerd aan de voorschriften die betrekking hebben op het verrichten van bedrijfsmatige activiteiten met honden en katten.

In paragraaf 6 van deze toelichting wordt nader ingegaan op het begrip «bedrijfsmatig» en in paragraaf 7 van deze toelichting op de voorschriften die op de binnen- en buitenverblijven betrekking hebben.

§ 3. Lasten voor de burger

Dit besluit bevat meer concrete huisvestingsvoorschriften dan ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 golden. Deze concretisering betreft voornamelijk het vastleggen van de minimumoppervlakte die de honden en katten bij huisvesting moet worden geboden. Deze minimumnormen sluiten naar verwachting aan bij de gangbare praktijk van veel inrichtingen; dit sluit echter niet uit dat in een aantal inrichtingen aanpassingen zullen moeten plaatsvinden. Dergelijke aanpassingen zullen voor betrokkenen een lastenverzwaring betekenen. De mate waarin lastenverzwaring optreedt zal echter sterk afhankelijk zijn van de stand van zaken in de inrichting.

Gelet op het voorgaande geldt met betrekking tot de nieuwe huisvestingsvoorschriften voor de op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichtingen een overgangstermijn van tien jaar of drie jaar (artikel 29). De overgangstermijn bedraagt tien jaar voor inrichtingen waarvoor vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een vergunning op grond van het Honden- en Kattenbesluit 1981 was afgegeven (artikel 29, eerste lid). Voorwaarde daarbij is dat de geldigheid van de vergunning op dat tijdstip niet is verstreken en de vergunning was verleend voor de activiteiten die ook na de inwerkingtreding van dit besluit in de inrichting worden uitgeoefend. Het bezit van een geldige vergunning was ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 voorwaarde om bedrijfsmatige activiteiten in een inrichting uit te oefenen. De overgangstermijn van tien jaar sluit aan bij de gebruikelijke economische afschrijvingstermijn van huisvestingssystemen. Ingevolge deze overgangstermijn wordt de gebruiker van een dergelijke inrichting derhalve niet gedwongen te investeren in nieuwe huisvestingssystemen alvorens de bestaande economisch afgeschreven zijn. De overgangstermijn bedraagt echter drie jaar voor inrichtingen waarvoor vóór het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit geen vergunning op grond van het Honden- en Kattenbesluit 1981 was afgegeven of waarvan de geldigheid op dat tijdstip was verstreken (artikel 29, tweede lid). Deze inrichtingen werden derhalve op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit illegaal geëxploiteerd. Het aantal van dergelijke inrichtingen wordt geschat op ruim 600. Het merendeel daarvan betreft kennels waar, ten behoeve van de verkoop, honden worden gefokt. Naar verwachting worden in deze (bedrijfs)inrichtingen voornamelijk activiteiten verricht die qua frequentie en intensiteit net boven de grens van het in paragraaf 6 aangegeven richtsnoer van het «niet-bedrijfsmatig activiteiten verrichten» uitkomen.

De lastenverzwaring voor de inrichtingen die onder eerdergenoemde overgangstermijn van drie jaar vallen zal, als gevolg van die kortere overgangstermijn, zwaarder uitvallen dan voor inrichtingen die onder de overgangstermijn van tien jaar vallen. Hier staat echter tegenover dat degenen die dergelijke inrichtingen vóór de inwerkingtreding van dit besluit (illegaal) exploiteerden thans een handreiking wordt gegeven om alsnog, en uit zichzelf, uit de illegaliteit treden. Die tegemoetkoming is slechts onder een in duur beperktere overgangstermijn aanvaardbaar. Een optie voor betrokkenen is natuurlijk ook om de activiteiten zodanig af te bouwen dat er geen sprake meer is van het verrichten bedrijfsmatige activiteiten met als gevolg dat dit besluit niet van toepassing is. Gelet op de lastenverzwaring die dit besluit met zich kan brengen, ligt in het rede dat deze optie uitkomst zal bieden voor degenen die slechts vanuit liefhebberij en zonder winstoogmerk handelen en de inrichting derhalve niet – of niet hoofdzakelijk – ten behoeve van het verkrijgen van inkomsten exploiteren.

Indien een op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichting ingevolge artikel 28 niet binnen twee maanden na de inwerkingtreding van dit besluit wordt aangemeld bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, is het verboden om na afloop van de periode van twee maanden bedrijfsmatige activiteiten als bedoeld in artikel 2, eerste lid, in die inrichting uit te oefenen. Indien na die periode wordt beoogd de inrichting opnieuw in gebruik te nemen, zal de inrichting dienen te worden aangemeld als ware het een nieuwe inrichting. Een nieuwe inrichting dient onmiddellijk en onverkort aan alle in dit besluit gestelde voorschriften te worden voldoen.

Voor wat betreft de overige voorschriften van dit besluit, voorzover deze nieuw zijn (zoals de – nieuwe – verplichte inentingen en het verstrekken van gegevens aan de Minister), wordt een overgangsmaatregel niet noodzakelijk of wenselijk geacht. Aan deze voorschriften kan worden voldaan zonder dat de inrichting behoeft te worden gewijzigd en zonder dat er sprake is van een lastenverzwaring van enige betekenis.

Ten behoeve van het identificeren van honden of katten die zich op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit reeds op een inrichting bevinden, is in het besluit een overgangstermijn van twee maanden opgenomen. Verwezen wordt naar de toelichting op artikel 20 in paragraaf 7.

Op grond van het Honden- en Kattenbesluit 1981 was het reeds verplicht, voorzover het de in bedrijfsinrichtingen en asielen gehouden dieren betreft, om honden en katten in te enten tegen hondenziekte (ziekte van Carré) onderscheidenlijk kattenziekte (infectieuze gastro-enteritis) en om honden door middel van een tatoeage te identificeren. Aan de tatoeage was de afgifte van een identiteitsbewijs, het Nederlands dierenpaspoort, gekoppeld, waarin het certificaat van de verplichte inenting was opgenomen. Het dierenpaspoort werd afgegeven door een door de Minister aangewezen instelling (de Stichting Registratie Gezelschapsdieren Nederland; verder de SRGN) die tevens zorg droeg voor de tatoeage van de honden. De kosten van het dierenpaspoort bedroegen f 15,00 voor een kat en f 32,50 voor een hond, inclusief de op de hond aangebracht tatoeage.

Nieuw ten opzichte van Honden- en Kattenbesluit 1981 is dat ook identificatie van de in bedrijfsinrichtingen en asielen gehouden katten verplicht is en de verplichte reeks inentingen uitgebreid is met parvovirusinfectie (honden) en niesziekte (katten). Nieuw is ook dat als identificatiemethode, zowel bij honden als katten, thans gebruik mag worden gemaakt van een transponder. Afgeschaft is de afgifte van overheidswege van het Nederlands dierenpaspoort. Ten behoeve van de controle op de inentingen dient thans het (gangbare) door dierenartsen afgegeven inentingsbewijs waarop desbetreffende houder van de hond of kat zelf het identificatienummer moet aanbrengen. Voorts is nieuw dat ten behoeve van de controle periodiek aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij gegevens inzake bedrijfsinrichtingen en asielen dienen te worden verstrekt (artikel 23).

De kosten voor de identificatie van katten betekenen derhalve – formeel – een lastenverzwaring. Dit geldt ook voor de kosten die (voorzover het bedrijfsinrichtingen en asielen betreft) gemaakt moeten worden voor de inentingen tegen parvovirusinfectie (honden) en niesziekte (katten) en de kosten die samenhangen met de aan de overheid periodiek te verstrekken gegevens (artikel 23). De totale kosten per dier als gevolg van alle verplichtingen van dit besluit zullen echter niet hoger uitvallen dan de totale kosten die ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 gemiddeld per dier voor de afgifte van een Nederlands dierenpaspoort en de

inentingen gemaakt moesten worden. Bovendien werd in de praktijk in de afgelopen jaren reeds veelal tegen parvovirusinfectie en niesziekte ingeënt en was het al steeds meer gebruik geworden om ook katten door middel van een transponder te identificeren. De kosten van identificatie en inentingen zullen overigens door betrokkenen net als voorheen veelal aan de toekomstige eigenaar van de hond of kat worden doorberekend.

De kosten die de overheid in rekening brengt voor de aanmelding en de registratie van inrichtingen zullen aanzienlijk lager uitvallen dan de kosten die gemiddeld door de gemeenten voor de afgifte van de vergunningen op grond van het Honden- en Kattenbesluit 1981 in rekening werden gebracht. Laatstbedoelde kosten bedroegen gemiddeld f 350,-.

Op grond van dit besluit dient als regel in de inrichting een beheerder werkzaam te zijn die in bezit is van erkend bewijs van vakbekwaamheid (artikel 7). Vooralsnog zullen de vakbekwaamheidsbewijzen die de door Stichting Examens Vakbekwaamheid Honden- en Kattenbesluit worden afgegeven, in het kader van dit besluit door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden erkend. Op dit punt treedt er dan ook geen wijziging op ten aanzien van het Honden- en Kattenbesluit 1981.

§ 4. Lasten voor de overheid

De ambtenaren van de Algemene Inspectiedienst van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (AID) zijn in het kader van dit besluit belast met de opsporing van strafbare feiten; daarnaast beschikken ook inspecteurs van de stichting Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming over opsporingsbevoegdheid.

Ingevolge artikel 114, onderdelen a en b, van de wet zijn voor het toezicht op de naleving van dit besluit de ambtenaren van de AID en van de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangewezen. Ingevolge artikel 114, onderdelen e en d, van de wet zijn ook de inspecteurs van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming en de ambtenaren van de Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren & Veterinaire Zaken belast met het toezicht op de naleving. Ingevolge artikel 114 van de wet is de aanwijzing van de ambtenaren van laatstgenoemde diensten beperkt tot in dat artikel genoemde artikelen van de wet en de op die artikelen rustende bepalingen. Dit betekent dat het toezicht op de naleving in het kader van dit besluit zich voor die diensten beperkt tot de voorschriften die betrekking hebben op de huisvesting en de verzorging van de honden en katten en, voorzover het de Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren & Veterinaire Zaken betreft, mede tot de maximaal toegestane nestfrequentie (artikel 19) en voorzover de voorschriften de volksgezondheid raken of gelden in dierproefinstellingen waar de Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren & Veterinaire Zaken taken verricht in het kader van de Wet op de dierproeven.

Van de kant van de Sophia-Vereeniging tot bescherming van dieren en de Bond tot bescherming van honden is gewezen op de rol van de Inspectiedienst Gezelschapsdieren bij de handhaving van het Honden- en Kattenbesluit 1981. Genoemde organisaties hebben aangegeven te verwachten dat deze inspectiedienst haar rol ook onder het onderhavige besluit zal kunnen blijven uitvoeren.

In reactie hierop kan het volgende worden opgemerkt. Ten behoeve van de handhaving van het Honden- en Kattenbesluit 1981 zijn op grond van het Besluit buitengewoon opsporingsambtenaar inspecteurs van genoemde inspectiedienst aangewezen als buitengewoon opsporingsambtenaar. Deze aanwijzing behoort tot de bevoegdheid van de Minister van Justitie en ook de uitoefening daarvan geschiedt onder gezag van deze minister. Een verzoek tot continuering van deze taken in het kader

van het onderhavige besluit zal dan ook tot de Minister van Justitie moeten worden gericht.

Voor zover de opmerking van de Sophia-Vereeniging tot bescherming van dieren en de Bond tot bescherming van honden moet worden opgevat als een verzoek om toekenning van toezichthoudende taken op de naleving van de Gezondheids- en welzijnswet voor dieren, is het aan mij hierover te beslissen. Ik ben echter van mening dat het toezicht op het Honden- en Kattenbesluit 1981 op bevredigende wijze door de ambtenaren van de AID, van de Rijksdienst voor de keuring van Vee en Vlees en van de Inspectie Gezondheidsbescherming, Waren & Veterinaire Zaken alsmede door de inspecteurs van de Landelijke Inspectiedienst Dierenbescherming worden verricht. Ik zie op dit moment dan ook geen aanleiding om deze kring van toezichthoudende organisaties uit te breiden.

De kosten die verband houden met de aanmeldingen en de centrale registratie van gegevens alsmede met het verstrekken van identificatienummers en transponders worden door de overheid aan de afnemers daarvan doorberekend. De grondslag voor deze doorberekening is gelegen in artikel 94, eerste lid, onderdeel h, van de wet.

Dit besluit leidt tot lastenvermindering voor de gemeentelijke overheid doordat met de inwerkingtreding het Honden- en Kattenbesluit 1981 zal vervallen. Dit betekent dat er een einde komt aan de vergunningverlening door gemeenten voor bedrijfsmatige activiteiten met honden en katten; ook de daaraan gekoppelde bezwaar- en beroepsprocedures behoren daarmee tot het verleden.

§ 5. Verhouding tot andere regelgeving

Ingevolge dit besluit wordt aan houders van bedrijfsinrichtingen, asielen en dierenpensions de verplichting opgelegd om de door hen bedrijfsmatig gehouden dieren, ter identificatie, te voorzien van een tatoeage of transponder. Het aanbrengen van een tatoeage of transponder bij dieren is een toegestane ingreep ingevolge het Ingrepenbesluit. Wel zullen houders van honden of katten er rekening mee moeten houden dat, op grond van artikel 4, derde lid, van het Ingrepenbesluit het in de loop van het jaar 2001 nog uitsluitend toegestaan is bij een dier één identificatie-ingreep aan te brengen, indien bij dat dier op grond van een wettelijke regeling, zoals de onderhavige, reeds één identificatie-ingreep verplicht is.

De Wet op de uitoefening van de diergeneeskunde 1990 (WUD) geeft aan wat moet worden verstaan onder de uitoefening van de diergeneeskunde en wie bevoegd is tot de uitoefening daarvan. Ingevolge het besluit tot uitvoering van artikel 1, vierde lid, van de WUD is het toegestaan dat ook anderen dan dierenartsen transponders en tatoeage bij honden en katten aanbrengen, voorzover deze handelingen als beroep worden verricht.

Op grond van artikel 113 van de wet treedt deze wet niet in hetgeen bij of krachtens de Wet op de dierproeven is geregeld, met dien verstande dat onder meer onverminderd van kracht blijft hetgeen is of wordt bepaald bij of krachtens de artikelen 38, 45 en 55. Een aantal voorschriften (met betrekking tot het houden, verzorgen, huisvesten en fokken) van dit besluit zijn gebaseerd op deze artikelen. Aangezien dit besluit deze voorschriften uitsluitend van toepassing verklaart op honden en katten die onderwerp zijn van bedrijfsmatige (handels)activiteiten, gelden deze voorschriften niet met betrekking tot honden en katten die in het kader van dierproeven worden gehouden. Met uitzondering van de in artikel 27 genoemde voorschriften, is dit besluit wel van toepassing op inrichtingen

van waaruit dieren worden betrokken door instellingen die dierproeven verrichten. Dit betreft thans 2 inrichtingen. De reden tot het niet van toepassing verklaren van desbetreffende artikelen is dat de naleving daarvan van invloed kan zijn op de geschiktheid van het dier (zoals de inentingsverplichting; artikel 21). Inrichtingen waar dieren ten behoeve van dierproeven worden afgeleverd dienen overigens te beschikken over een vergunning die krachtens artikel 11a van de Wet op de dierproeven door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport wordt afgegeven.

Ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 was het bedrijfsmatig doden van honden of katten slechts toegestaan indien voor deze handeling een vergunning was verleend. Voorts werd bepaald dat het doden slechts mocht geschieden door een dierenarts. In het Besluit doden van dieren zijn de uitgangspunten opgenomen die – ter waarborging van het welzijn – bij het doden van dieren (waaronder honden en katten) in acht moeten worden genomen. Tevens is het ingevolge artikel 7, eerste lid, van de WUD en artikel 3 van de, op de Diergeneesmiddelenwet gebaseerde, Kanalisatieregeling diergeneesmiddelen en -gemedicineerde voeders, aan dierenartsen voorbehouden om een hond of kat te doden met een euthanaticum.

Het bovenstaande betekent dat in dit besluit daaromtrent geen voorschriften behoeven te worden gesteld.

In het Besluit scheiden van dieren worden de minimum leeftijden vastgesteld waarop het scheiden van het ouderdier voor de in dat besluit aangewezen dieren is toegestaan. Deze leeftijd is voor honden en katten bepaald op 7 weken. In het onderhavige besluit behoeven ten aanzien van dit punt derhalve evenmin voorschriften te worden gesteld.

Ingevolge de (op de wet gebaseerde) Regeling handel levende dieren en dierlijke producten is het uitsluitend toegestaan honden of katten ten behoeve van handel, anders dan in doorvoer, in een andere lidstaat te brengen indien aan een aantal voorwaarden is voldaan. Zo dient de inrichting, waarvan de dieren afkomstig zijn die bestemd zijn voor de afzet in andere lidstaten, bij de Rijksdienst voor de keuring van vee en vlees te zijn geregistreerd. Bij de uitvoer naar de andere lidstaten dienen de honden en katten onder meer vergezeld te gaan van een individueel identificatiedocument aan de hand waarvan het desbetreffende dier duidelijk kan worden geïdentificeerd en waarin de data van de (in het kader van genoemde regeling) voorgeschreven inentingen (rabiës en de ziekte van Carré) zijn vermeld. Indien de honden en katten bestemd zijn voor het Verenigd Koninkrijk of Ierland gelden ingevolge eerdergenoemde regeling aanvullende voorwaarden.

§ 6. Bedrijfsmatig

Dit besluit is uitsluitend van toepassing op degenen die bedrijfsmatig honden en katten verkopen, afleveren, in bewaring nemen of ten behoeve van verkoop of aflevering fokken (artikel 2, eerste en tweede lid). Om niet onder de werking van dit besluit te vallen zal betrokkene aannemelijk dienen te maken dat niet bedrijfsmatig wordt gehandeld (artikel 2, tweede lid). Het begrip «bedrijfsmatig» staat voor het in zekere omvang en anders dan incidenteel uitoefenen van activiteiten, ook indien dat geschiedt zonder winstoogmerk. Indien genoemde activiteiten worden verricht uit overwegingen van liefhebberij of dierenbescherming kunnen deze derhalve ook onder de werking van dit besluit vallen. Door deze invulling van het begrip «bedrijfsmatig» vindt er geen wijziging plaats ten opzichte van de reikwijdte van het Honden- en Kattenbesluit 1981, omdat ook in dat besluit aan het begrip «bedrijfsmatig» eerdergenoemde betekenis moet worden toegekend.

In dit besluit wordt, gelijk aan het Honden- en Kattenbesluit 1981, geen getalsmatige scheidslijn aangegeven tussen bedrijfsmatige (handels-) activiteiten en niet-bedrijfsmatige activiteiten. Om de navolgende redenen is daarvoor gekozen. «Bedrijfsmatig» activiteiten verrichten betreft geen statische situatie. Zo zullen bedrijfsmatige (handels)activiteiten niet voortdurend met dezelfde frequentie of intensiteit plaatsvinden. Een drukke periode, waarin bijvoorbeeld veel honden of katten in een inrichting aanwezig zijn en worden afgeleverd, zal kunnen worden afgewisseld met een periode waarin nauwelijks dieren aanwezig zijn en nauwelijks – of helemaal geen – dieren worden afgeleverd. Toch ligt het niet in de rede om de aflevering van een hond of kat in laatstbedoelde periode aan te duiden als een niet-bedrijfsmatige activiteit. Een getalsmatig concretisering van het begrip bedrijfsmatig zou dat echter wel tot gevolg kunnen hebben.

Naast de controle van aangemelde inrichtingen, betreft de controle op de naleving van dit besluit mede de opsporing van (illegale) bedrijfsmatige (handels)activiteiten met honden en katten in niet aangemelde inrichtingen. Een getalsmatige concretisering van het begrip «bedrijfsmatig» zou bij opsporing van die illegale activiteiten de opsporingsambtenaren belasten met een extra bewijslast en betrokkenen een extra handvat bieden om de onderhavige regelgeving te ontduiken; bijvoorbeeld door het – kunstmatig – opsplitsen van activiteiten over verschillende locaties.

Het voorgaande neemt niet weg dat het van belang is om een richtsnoer te kunnen hanteren dat in beginsel aangeeft wanneer het aannemelijk is dat er sprake is van bedrijfsmatige activiteiten in de zin van dit besluit. Dit is met name van belang voor degenen die uitsluitend uit liefhebberij, bijvoorbeeld ter verbetering van het ras, honden of katten fokken en daarbij niet bedrijfsmatig willen handelen.

In het kader van de controle op dit besluit wordt als richtsnoer genomen dat er sprake is van bedrijfsmatige activiteit, indien per aaneengesloten periode van 12 maanden in totaal meer dan 20 honden of katten worden verkocht, afgeleverd of in bewaring worden genomen. Bij een dergelijke hoeveelheid dieren is het onaannemelijk dat het een incidentele activiteit betreft. Met betrekking tot het fokken ten behoeve van verkoop of aflevering wordt eveneens van genoemd aantal uitgegaan. Voorzover het honden betreft zal dit neerkomen op het produceren van circa 4 nesten (circa 20 pups) binnen 12 maanden. Voor katten wordt, per aaneengesloten periode van 12 maanden, een totaal van meer dan 6 nesten (circa 20 kittens) aangehouden.

§ 7. Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1

De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren heeft er op aangedrongen om in de begripsbepaling van asiel tot uitdrukking te brengen dat er uitsluitend sprake is van een asiel indien de activiteiten zonder winstoogmerk en uit oogpunt van dierenbescherming worden verricht. Deze toevoeging heb ik niet aangebracht. De voorschriften die dit besluit stelt met betrekking tot een asiel, en tevens met betrekking tot de bedrijfsinrichting en pension, dienen er immers toe (met betrekking tot de voor bedrijfsmatige doeleinden gehouden honden en katten) een minimumwelzijnsniveau te waarborgen en om de uitbraak van besmettelijke ziekten te voorkomen. De omstandigheid dat een asiel al dan niet vanuit winstoogmerk wordt geëxploiteerd, of de grondslag van waaruit wordt gehandeld, is dan ook in het kader van dit besluit irrelevant. Voor een nadere toelichting op dit punt zij tevens verwezen naar paragraaf 6 van deze nota van toelichting.

De begrippen quarantaineruimte en ziekenboeg (onderdelen e en f) zijn naar aanleiding van de op het besluit binnengekomen reacties aangepast. Hierdoor is het toegestaan om de quarantaineruimte te ontsmetten door middel van gasontsmetting of andere deugdelijke middelen. De omschrijving van ziekenboeg is aangepast opdat zonder twijfel is dat ook niet zieke honden en katten in die ruimte mogen worden gehuisvest. Vereist is wel dat de inrichting geoutilleerd is om het in artikel 9 bedoelde aantal honden of katten bij ziekte apart van de gezonde dieren in een ziekenboeg te kunnen onderbrengen.

Artikelen 2 en 3

Ingevolge artikel 2, eerste en tweede lid, is het uitsluitend overeenkomstig de voorschriften van dit besluit toegestaan om:

- bedrijfsmatig honden of katten te verkopen, ten verkoop in voorraad te hebben of af te leveren;
- bedrijfsmatig honden of katten in bewaring te nemen;
- honden en katten te fokken met het oogmerk om de nakomelingen bedrijfsmatig te verkopen of af te leveren.

Onder het in bewaring houden, bedoeld in artikel 2, eerste lid, wordt een hoofdactiviteit verstaan. Dit betekent onder meer dat een trimsalon, waar de dieren korte tijd worden ondergebracht ten behoeve van het knippen, niet onder het begrip pension valt.

Een aantal organisaties, waaronder de Raad voor dierenaangelegenheden en de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, meent dat in artikel 2 tevens het «bedrijfsmatig kopen» moet worden opgenomen. Door Dibevo is de vraag gesteld of ook het «bedrijfsmatig houden» niet moet worden toegevoegd.

Er is op grond van artikel 56 van de wet geen wettelijke basis om het begrip «bedrijfsmatig kopen» op te nemen. Een ieder die overigens honden of katten koopt met de bedoeling deze dieren vervolgens te verkopen of af te leveren, valt onder het besluit indien het verkopen of afleveren vervolgens bedrijfsmatig geschiedt. Het «bedrijfsmatig houden» vormt evenmin een onderdeel van artikel 56 van de wet. Bedrijfsmatig houden betreft geen zelfstandige activiteit; het bedrijfsmatig houden geschiedt uitsluitend met een bepaald oogmerk, zoals verkoop of aflevering.

Ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 was markt- en straat-handel in honden of katten verboden. Ook op grond van dit besluit is dergelijke handel niet toegestaan, omdat ingevolge artikel 3, eerste lid, de verkoop of aflevering van honden of katten plaats moeten vinden in een bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangemelde bedrijfsinrichting of asiel.

Ingevolge artikel 3, eerste lid, juncto artikel 3, tweede lid, dienen alle honden of katten die worden gehouden ten behoeve van de in artikel 2 genoemde bedrijfsmatige activiteiten, te worden gehuisvest en verzorgd overeenkomstig dit besluit in een bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aangemelde bedrijfsinrichting, asiel of pension. Eerst nadat de aanmelding heeft plaatsgevonden is het toegestaan om de inrichting in gebruik te nemen door met de beoogde activiteiten te starten.

Artikelen 4 tot en met 7

Degene die verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten dient de inrichting bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij aan te melden (artikel 4, eerste lid). Er is slechts sprake

van een geldige aanmelding indien betrokkene de aanmelding indient door middel van een daartoe vastgesteld aanmeldingsformulier en daarbij de in artikel 4, tweede lid, bedoelde gegevens verstrekt.

Binnen 4 weken na de aanmelding van de inrichting registreert de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij de inrichting als bedrijfsinrichting, asiel of pension (artikel 5, eerste lid). Deze registratie en de daaraan ten grondslag liggende aanmelding worden door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij opgeslagen en beheerd in een centraal register (artikel 5, tweede lid). Bij registratie verkrijgt de inrichting een uniek registratienummer en wordt aan degene die de inrichting heeft aangemeld een aanmeldingsbewijs verstrekt waarop onder meer het registratienummer van de inrichting staat vermeld (artikel 5, eerste lid). De registratie dient ten behoeve van gerichte controle op de naleving van dit besluit. De handhavende instanties kunnen door middel van deze centraal geregistreerde gegevens nagaan welke inrichtingen onder de werking van dit besluit vallen en tevens welke activiteiten in die inrichtingen plaats mogen vinden. Aan de hand van deze gegevens kan de inrichting ter plekke worden gecontroleerd.

Ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 was het uitsluitend toegestaan om (handels)activiteiten te ondernemen indien daarvoor door burgemeester en wethouders een vergunning was verleend. Op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit beschikken de gebruikers van ruim 900 inrichtingen over een vergunning, terwijl op dat tijdstip veel meer gebruikers van inrichtingen vergunningplichtig waren. De preventieve werking die met dit vergunningsstelsel is beoogd, is derhalve beperkt gebleken. Daartegenover staan wel de uitvoeringslasten voor overheid (met name gemeenten) en de (legale) handel. Voortzetting van dit vergunningstelsel leek derhalve niet langer doelmatig.

Gelet echter op de welzijnsproblemen die zich bij de handel met honden en katten voordoen, blijft de overheid zich tot taak stellen om door middel van regelgeving (en flankerend beleid) een minimumwelzijnsniveau tot stand te brengen en om daarbij tevens ten behoeve van de controle meer zicht op de betreffende sector te krijgen. Vanuit beide overwegingen dient degene die verantwoordelijk is voor de activiteiten die in de inrichting plaatsvinden, ingevolge artikel 3 de inrichting aan te melden bij de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. In tegenstelling tot de vergunning heeft deze aanmelding, alsmede de daaropvolgende registratie van de inrichting door de Minister, geen vooraf toetsende functie. Zoals reeds aangegeven is door de aanmelding en de registratie bekend waar de activiteiten plaatsvinden en kan desbetreffende inrichting – in werking – periodiek op de naleving van dit besluit worden gecontroleerd.

Naar aanleiding van de reactie van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren op het ontwerp van dit besluit, merk ik op dat met het verrichten van de in artikel 2 genoemde activiteiten zonder dat aanmelding van de inrichting plaats heeft gevonden, een economisch delict wordt gepleegd dat wordt gekwalificeerd als een overtreding (artikel 56 of 65 van de wet in samenhang met artikel 1, onder 4°, van de Wet op de economische delicten). De hoogte van de sanctie wordt bepaald door de Wet op de economische delicten.

Ingevolge artikel 6, eerste lid, dient degene die verantwoordelijk is voor de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten, wijzigingen van gegevens die op grond van artikel 4, tweede lid, bij de aanmelding van de inrichting zijn opgegeven, binnen vier weken na het optreden van die wijzigingen te melden aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij. Indien derhalve de verantwoordelijkheid van de activiteiten die in de inrichting

worden verricht op een ander overgaan, dit kan de situatie zijn na verkoop van de inrichting, moet een dergelijke wijziging worden gemeld door degene die de verantwoordelijkheid heeft overgenomen. Ook verplaatsing van de inrichting naar een andere locatie, of beëindiging van de activiteiten, dient op grond van dit artikel te worden gemeld. Door de verplichting om wijzigingen door te geven, behoudt de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij ten behoeve van de controle op de naleving van dit besluit een actueel overzicht van de inrichtingen die onder de werking van dit besluit vallen.

De Nederlandse Vereniging van tot Bescherming van Dieren, Dibevo, Vetair, SEV, SRGN, KNMD, VND, BTBvH en de SvG achten het van belang dat degene die dagelijks in de inrichting aanwezig is in het bezit is van het bewijs van vakbekwaamheid. Dit belang wordt dezerzijds onderschreven. Ingevolge artikel 7, eerste lid, dient dan ook in de inrichting een beheerder werkzaam te zijn die in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid dat door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij is erkend. De beheerder is degene die onmiddellijk leiding geeft aan de in artikel 2 genoemde activiteiten (artikel 1, onderdeel g). De vakbekwaamheidsbewijzen die – na het afleggen van een examen – door de Stichting Examens Vakbekwaamheid (SEV) worden afgegeven, zullen in het kader van dit besluit worden erkend.

Artikel 7 geeft een waarborg dat in de inrichting als regel iemand regelmatig aanwezig is, die – doordat de desbetreffende persoon een specifieke opleiding heeft gevolgd – werkelijk in staat wordt geacht de honden en katten goed te verzorgen. Aangezien veel inrichtingen die onder de werking van dit besluit vallen binnen familieverband worden geëxploiteerd, zal degene die verantwoordelijk is voor de in artikel 2 genoemde activiteiten – en de inrichting dus heeft aangemeld – vaak ook degene zijn die aan de activiteiten onmiddellijk leiding geeft. Deze persoon zal dan vaak tevens de beheerder zijn, bedoeld in artikel 7, en derhalve in het bezit zijn van een bewijs van vakbekwaamheid. Bij een aantal grotere asielen zijn de beheerders, bedoeld in artikel 7, echter in (loon)dienst van degene die verantwoordelijk zijn voor de in artikel 2 genoemde activiteiten.

Vertrek van een beheerder moet, op grond van artikel 7, tweede lid, terstond door degene die verantwoordelijk is voor de in artikel 2 genoemde activiteiten in de desbetreffende inrichting aan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij worden gemeld. Binnen één jaar na het vertrek dient een nieuwe beheerder, die in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid, in de inrichting werkzaam te zijn (artikel 7, tweede lid). In artikel 7, derde lid, wordt bepaald dat ook bij overlijden van de beheerder binnen één jaar na dat overlijden opnieuw een beheerder, in het bezit van een bewijs van vakbekwaamheid, in de inrichting werkzaam dient te zijn. Indien echter de overleden beheerder tevens degene was die verantwoordelijk was voor de in artikel 2 genoemde activiteiten (de in familieverband geëxploiteerde inrichting), dient, eveneens op grond van het derde lid, in plaats van één jaar uiterlijk binnen drie jaar na het overlijden opnieuw een beheerder in de inrichting werkzaam te zijn. Binnen die periode, die gelijk is aan die ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 voor een dergelijke situatie was opgenomen, kan de erfgenaam zelf een bewijs van vakbekwaamheid verwerven. Een andere mogelijkheid is dat erfgenaam binnen die periode van buitenaf een beheerder die in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid aanzoekt of besluit de activiteiten te staken.

Ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 werd uitsluitend een vergunning verleend voor de exploitatie van een inrichting, indien de aanvrager van de vergunning over een door de SEV afgegeven bewijs van

vakbekwaamheid beschikte. In de op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichtingen, waarvoor ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 een vergunning was verleend, zal derhalve op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit een beheerder werkzaam zijn die in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid. In paragraaf 3 van deze nota van toelichting is reeds aangegeven dat er op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit ruim 600 inrichtingen worden geëxploiteerd, waarvoor – ten onrechte – vóór de inwerkingtreding van dit besluit geen vergunning ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 was aangevraagd. In desbetreffende inrichtingen, die voornamelijk binnen familieverband worden geëxploiteerd, zal dan ook naar verwachting doorgaans geen beheerder werkzaam zijn, die in bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid waardoor niet onmiddellijk aan artikel 7 kan worden voldaan. In paragraaf 3 is aangegeven dat met de overgangstermijn van drie jaar, die betrekking heeft op de huisvestingsvoorschriften (artikel 29, tweede lid), wordt beoogd juist dergelijke inrichtingen uit de illegaliteit te halen. Om deze doelstelling niet te frustreren, is artikel 30 opgenomen. Op grond van artikel 30 dient in een op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichting uiterlijk drie jaar na de inwerkingtreding van dit besluit een beheerder werkzaam te zijn, die in bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid. Het niet opnemen van deze overgangstermijn zou naar verwachting degene die verantwoordelijk is voor de uitoefening van de activiteiten in die inrichting ervan weerhouden de inrichting ingevolge dit besluit aan te melden, omdat aanstelling van een beheerder die wel in het bezit is van een bewijs van vakbekwaamheid voor een dergelijke inrichting bedrijfseconomisch niet haalbaar zal zijn. Ingevolge artikel 30 is de overgangstermijn met betrekking tot artikel 7 echter slechts van toepassing indien degene die de verantwoordelijkheid draagt voor de activiteiten die in de inrichting worden uitgeoefend, deze verantwoordelijkheid binnen de periode van drie jaar niet aan een ander overdraagt (artikel 30, onderdeel c). Zonder deze voorwaarde zou bij verkoop binnen de termijn van drie jaar ook de koper – degene die na de verkoop verantwoordelijkheid is voor de activiteiten in de inrichting – niet verplicht zijn in de inrichting een beheerder als bedoeld in artikel 7 aan te stellen. Om te bereiken dat binnen redelijke termijn in de inrichting wél een beheerder als bedoeld in artikel 7 werkzaam is, stelt artikel 30 als voorwaarde dat gedurende de periode van drie jaar degene die de verantwoordelijkheid draagt voor de activiteiten die in de inrichting worden uitgeoefend aantoonbaar een opleiding volgt op grond waarvan een bewijs van vakbekwaamheid kan worden afgegeven (artikel 30, onderdeel b). Artikel 30 biedt dus in feite degene die verantwoordelijk is in desbetreffende inrichting voor de in artikel 2 bedoelde activiteiten de mogelijkheid om de inrichting in ieder geval voor een periode van drie jaar in bedrijf te houden en om binnen die periode zelf een opleiding te volgen op grond waarvan het bewijs van vakbekwaamheid kan worden verkregen. De termijn van drie jaar sluit dan ook aan bij de huidige opleidingsduur.

Artikelen 8 tot en met 18

Op grond van artikel 3, tweede lid, dienen de honden of katten die ten behoeve van de in artikel 2, eerste lid, genoemde activiteiten worden gehouden, te worden gehuisvest en verzorgd overeenkomstig de artikelen 8 tot en met 18. De artikelen 8 tot en met 10 alsmede 11, vierde lid, hebben specifiek betrekking op de inrichting als zodanig, de artikelen 17 tot en met 18 op de verzorging van de honden of katten en de overige artikelen van deze reeks op de huisvesting daarvan.

Ingevolge artikel 8, eerste lid, dient een inrichting ten behoeve van de huisvesting van de honden of katten te beschikken over binnenverblijven.

Indien in de inrichting honden worden gehouden, dient de inrichting tevens te beschikken over één of meerdere buitenverblijven of een speelweide (artikel 8, tweede lid). Deze verplichting, die nieuw is ten opzichte van het Honden- en Kattenbesluit 1981, scheidt de waarborg dat in iedere inrichting een geschikte ruimte is waarin de honden buiten kunnen vertoeven. De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren, de SEV en de BTBvH dringen er in hun reacties op het voorgedraaide ontwerp op aan als verplichting op te nemen dat elk binnenverblijf direct is gekoppeld aan een buitenverblijf. Ook de Raad voor dierenaangelegenheden pleit daarvoor. Dit als een verplichting opleggen betekent echter voor veel inrichtingen een kostbare en ingrijpende verbouwing. Mogelijk zullen ook inrichtingen die het buitengedeelte van de gekoppelde verblijven niet conform desbetreffend voorstel – of zelfs in het geheel niet – kunnen gebruiken, indien die inrichtingen gebonden zijn aan krachtens de Wet milieubeheer afgegeven (milieu)vergunningen die de geluidsoverlast vanuit de inrichting limiteren. Deze consequenties worden niet in verhouding geacht tot de eventuele welzijnswinst die met het voorstel zou kunnen worden geboekt. Daarbij is in beschouwing genomen dat op dit onderdeel in het verleden niet gebleken is van welzijnsmisstanden die specifiek een gevolg zijn van het ontbreken van de voorgestelde voorzieningen.

Zoals gezegd, is de aanwezigheid van een speelweide slechts verplicht in die gevallen waarin een inrichting niet over één of meer buitenverblijven beschikt. Bij een speelweide moet worden gedacht aan een afgesloten terrein in de openlucht waar de honden kunnen worden losgelaten teneinde de nodige beweging te krijgen. Ingevolge artikel 8, zesde lid, moet de speelweide deel uitmaken van de inrichting. Dit zal aan de hand van de feitelijke situatie worden bepaald. Het is niet noodzakelijk dat de speelweide op hetzelfde perceel als de inrichting is gelegen. Gelet op het doel dat met de weide wordt nagestreefd, is het geen bezwaar indien de speelweide door een weg of een fietspad van de inrichting is gescheiden. In onderdeel c van artikel 8, zesde lid, is bepaald dat een speelweide moet kunnen worden afgesloten. Met dit voorschrift wordt beoogt te verhinderen dat andere dan de honden van de betrokken inrichting van deze speelweide gebruik kunnen maken.

Voorts wordt in artikel 8, derde tot en met zevende lid, bepaald aan welke bouwkundige vereisten de binnen- en buitenverblijven en de speelweide moeten voldoen, opdat de honden en katten in een veilige en gezonde omgeving vertoeven. Onder meer wordt voorgeschreven dat een verblijf ten minste uit één doorzichtige wand bestaat. Dit stelt de hond of kat in staat het noodzakelijke visuele contact met zijn omgeving te behouden (artikel 8, derde lid, onderdeel c).

Op grond van artikel 9, eerste lid, dient een inrichting te beschikken over één of meerdere ziekenboegen bestemd voor tenminste een tiende van het aantal honden of katten dat in de inrichting wordt gehuisvest. Het besluit staat overigens huisvesting van niet zieke dieren in de ziekenboeg niet in de weg. Dit voorschrift is opgenomen opdat in de inrichting bij uitbraak van ziekten een adequate opvangmogelijkheid aanwezig is. De ziekenboeg dient ter voorkoming van besmetting afgescheiden te kunnen worden van de overige verblijven (artikel 9, tweede lid).

Op grond van artikel 10, eerste lid, dient een asiel tevens te beschikken over een quarantaineruimte, die kan worden bestemd voor een tiende van het aantal honden of katten dat in het asiel wordt gehuisvest. De inrichting van de quarantaineruimte dient zodanig te zijn dat onderlinge besmetting van de dieren in de quarantaineruimte wordt voorkomen (artikel 10, tweede lid). Hieraan zal in beginsel worden voldaan indien de dieren geen direct neuscontact met elkaar kunnen hebben.

Met betrekking tot de huisvesting van honden of katten is groeps-huisvesting van minimaal 2 en ten hoogste 20 honden of katten uitgangspunt (artikel 11, tweede en derde lid). In de artikelen 12 tot en met 14 wordt onder meer bepaald welke vloeroppervlakte de honden en de katten bij de huisvesting in de binnen- en buitenverblijven of in een speelweide minimaal moet worden geboden. Artikel 14, tweede tot en met vierde lid, heeft specifiek betrekking op solitaire huisvesting. Naar aanleiding van de op het ontwerp van het besluit binnengekomen reacties zijn met betrekking tot de minimumoppervlakenormen enkele aanpassingen aangebracht, omdat het onverkort doorvoeren van de in het ontwerp neergelegde normen voor een groot aantal inrichtingen – met name de asielen en pensions – niet haalbaar bleek.

Ingevolge de artikelen 12, tweede lid, en 14, tweede lid, is de beschikbare vloeroppervlakte die honden moet worden geboden, zowel bij groepshuisvesting als bij individuele huisvesting, afhankelijk van de schofthoogte en, voorzover het groepshuisvesting betreft, tevens van het aantal van de in het desbetreffende verblijf gehuisveste honden. Het besluit hanteert daarbij een indeling in drie categorieën; honden met een schofthoogte tot 0,3 meter, vanaf 0,3 meter tot 0,5 meter en vanaf 0,5 meter. Deze driedeling heeft tot gevolg dat de minimumoppervlakte voor honden met een schofthoogte tot 0,3 meter minder ruim uitvalt dan de minimumoppervlakte die uit het voorgelegde ontwerp voor die categorie voortvloeide. De minimumoppervlakte die de honden moet worden geboden verschilt overigens niet naar gelang het type verblijf waarin de honden zijn gehuisvest; een dergelijk onderscheid tussen huisvesting in binnen- en buitenverblijven was wel in het ontwerp opgenomen.

De in artikel 12, tweede lid, onderdelen a tot en met c, opgenomen formule op grond waarvan de minimumoppervlakte inzake de huisvesting van honden wordt berekend, is als zodanig van toepassing op een buitenverblijf, een binnenverblijf of, voorzover het huisvesting in asielen en pensions betreft, een gekoppeld binnen- en buitenverblijf, dan wel, indien aanwezig, een speelweide (artikel 12, derde en vierde lid). Bij een gekoppeld binnen- en buitenverblijf in een bedrijfsinrichting dient bij de bepaling van de minimumoppervlakte de formule derhalve wél op de afzonderlijke delen van het verblijf te worden toegepast. Van een gekoppeld binnen- en buitenverblijf is sprake indien de hond in dat verblijf directe toegang tot zowel het binnen- als het buitengedeelte van dat verblijf heeft. Een groot aantal asielen en dierenpensions beschikt over dergelijke gekoppelde verblijven. De oppervlakte van het afzonderlijke binnen- en buitendeel van een dergelijk verblijf is echter doorgaans kleiner dan de afzonderlijke oppervlakte van een niet gekoppeld binnen- of buitenverblijf. Door bij de bepaling van de minimumoppervlakte het gekoppelde verblijf als één afzonderlijk verblijf te beschouwen, zullen asielen en pensions met gekoppelde verblijven – zonder dat daarvoor een ingrijpende aanpassing van de verblijven noodzakelijk is – bij benadering hetzelfde aantal honden kunnen huisvesten als voor de inwerkingtreding van dit besluit. Voorzover dat toch niet mogelijk is, biedt naar verwachting de overgangstermijn van 10 jaar daarbij de betreffende inrichting de noodzakelijke ruimte om op termijn aan het voorschrift te voldoen zonder dat als gevolg van de te verrichten aanpassingen in de inrichting aanzienlijk minder honden kunnen worden gehuisvest dan voorheen. Gelet op het voorgaande is het voorstel van Dibevo, dat onder meer wordt ondersteund door de Vereniging van Nederlandse dierenpensions, om met betrekking tot de minimumoppervlakte een algeheel onderscheid aan te brengen tussen bedrijfsinrichting en asiel enerzijds en dierenpension anderzijds, en daarbij voor het pension minder vergaande normen te stellen, niet overgenomen.

Zoals reeds aangegeven is artikel 12, derde lid, niet van toepassing op een gekoppeld verblijf in een bedrijfsinrichting. In een bedrijfsinrichting, waar honden doorgaans worden gefokt ten behoeve van de verkoop, verblijven de honden langer dan in een asiel of pension. Gelet hierop is het noodzakelijk dat de beschikbare oppervlakte voor de honden zowel in het binnen- als het buitengedeelte van een gekoppeld verblijf voldoet aan artikel 12, tweede lid.

De in artikel 13, tweede lid, neergelegde verplichting om in het kattenverblijf rustplanken aan te brengen dient er toe de katten de gelegenheid te bieden om zich terug te trekken. De Raad voor dierenaangelegenheden onderschrijft in zijn reactie deze specifieke behoefte van katten. De Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren is voorstander voor het verplicht plaatsen van verblijfskooien die direct op de gemeenschappelijke verblijfsruimte uitkomen en direct voor de katten toegankelijk zijn. Dit voorstel is niet overgenomen omdat artikel 13, tweede lid, op dit punt al een voldoende waarborg biedt.

In artikel 15 wordt onder meer bepaald dat een drachtige of zogende hond of kat in het verblijf de beschikking heeft over nestruimte.

Gelet op het feit dat met dit besluit voor het eerst concrete voorschriften van kracht worden die betrekking hebben op minimale oppervlakte die honden en katten bij huisvesting moet worden geboden, is het wenselijk dat de werking van die voorschriften ten aanzien van de op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit bestaande inrichtingen op termijn wordt geëvalueerd. Het ligt in de rede dat 5 jaar na de inwerkingtreding van dit besluit, halverwege de overgangstermijn van tien jaar die op deze voorschriften voor bestaande inrichtingen van toepassing is, met die evaluatie wordt gestart. Mocht vervolgens blijken dat de beoogde werking van de voorschriften onvoldoende van de grond komt, dan zal – afhankelijk van de oorzaak daarvan – nader kunnen worden bezien of, en zo ja welke, aanvullende maatregelen gesteld moeten worden.

Zoals eerder aangegeven is met betrekking tot de huisvesting van honden of katten groepshuisvesting van minimaal 2 en ten hoogste 20 honden of katten uitgangspunt (artikel 11, tweede en derde lid). Dit uitgangspunt wordt gehanteerd omdat het sociale dieren betreft voor wie de nabijheid van soortgenoten een belangrijke voorwaarde voor het welzijn is. Groepshuisvesting is bij de opfok van honden en katten ook van belang voor de ontwikkeling tot goed functionerende gezelschapsdieren. Niet in alle situaties is het echter mogelijk of wenselijk de honden of katten in een groep te huisvesten. In artikel 14, eerste lid, wordt bepaald in welke situaties het toegestaan en verplicht is (zoals bij quarantaine) om de honden of katten solitair te houden. Het artikel formuleert een algemene maatstaf op grond waarvan bepaald moet worden of een hond of kat in aanmerking komt voor solitaire huisvesting. Bij kortdurend verblijf van een hond of kat in een inrichting, in samenhang met het niet gewend zijn aan andere dieren, zal de toets aan de algemene maatstaf vaak tot de beslissing leiden het dier solitair te huisvesten. In asielen en pensions zullen derhalve vaker honden en katten solitair worden gehuisvest dan in de bedrijfsinrichtingen, waar dieren doorgaans worden gefokt en met elkaar opgroeien tot aan de aflevering.

Ingevolge artikel 17 wordt bepaald dat alle honden die in een inrichting worden gehouden tenminste 2 uur per dag de gelegenheid wordt geboden in de buitenlucht te vertoeven. De achtergrond van dit voorschrift is gelegen in het feit dat buiten zijn een natuurlijke behoefte is van honden. Een substantieel gedeelte van de dag moet daarvoor derhalve vanuit welzijnsoogpunt worden gereserveerd. De wijze waarop

deze verplichting in de praktijk wordt ingevuld is overgelaten aan de betrokkenen; dit biedt op de inrichtingen onder meer de gewenste flexibiliteit het voorschrift binnen de ruimte van de op de inrichting rustende milieuvergunning na te leven. Dit voorschrift is overigens niet van toepassing op inrichtingen die honden afleveren ten behoeve van dierproeven en derhalve onder het regime van de Wet op de dierproeven vallen. De reden hiervoor is dat die honden gegarandeerd vrij moeten zijn van ziektekiemen in verband met het doel waarvoor de dieren worden gehouden (artikel 27). Dergelijke inrichtingen behoeven derhalve ook niet over een buitenverblijf of speelweide te beschikken.

De Raad voor dierenaangelegenheden heeft twijfels met betrekking tot effectieve controle van dit voorschrift en pleit daarom voor de directe koppeling tussen het binnen- en buitenverblijf. Vooralsnog zal de controle zich vooral richten op de aanwezigheid van (voldoende) buitenverblijven of van een speelweide. Verwacht wordt overigens dat in veel inrichtingen spontane naleving met betrekking tot dit voorschrift plaatsvindt, omdat naleving, bijvoorbeeld omwille van klantenbinding, in het belang van de inrichting zelf is.

Artikelen 19 tot en met 24

Ingevolge artikel 19 geldt een bovengrens inzake het aantal nesten die een hond en een kat in een aaneengesloten periode mag werpen; dit betreft de maximaal toegestane nestfrequentie. Bij het overschrijden van de gestelde grenzen komen de gezondheid en het welzijn van de moederdieren in gevaar. De opgenomen grenzen sluiten bij benadering aan bij het natuurlijke voortplantingsritme van honden en katten.

Ingevolge artikel 20 dienen de in een bedrijfsinrichting of asiel gehouden dieren te zijn geïdentificeerd door middel van een uniek identificatienummer dat door middel van tatoeage of chip moet worden aangebracht. Door middel van deze identificatie kan – in samenhang met de verplichte inentingsbewijzen – onder meer in de inrichting worden gecontroleerd of aan de inentingsvoorschriften wordt voldaan. In artikel 20, eerste lid, wordt voorts ten behoeve van eenduidige toepassing voorgeschreven waar op de hond of kat de transponder of tatoeage moet worden aangebracht. De identificatienummers en de transponders worden ter waarborging van de uniciteit van de in omloop zijn identificatienummers door de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij op aanvraag verstrekt (artikel 20, eerste lid). Aangezien alle in de inrichting aanwezige honden en katten geïdentificeerd moeten worden, geldt dat ook voor de honden en katten die ten behoeve van fokdoeleinden gehouden worden (zoals de moederdieren).

Bij de honden en katten die op het tijdstip van inwerkingtreding van dit besluit in een bedrijfsinrichting worden gehouden en die niet ingevolge het Honden en Kattenbesluit 1981 zijn of behoeften te worden geïdentificeerd, dient identificatie alsnog – binnen 2 maanden na de inwerkingtreding van dit besluit – te worden aangebracht. Dit laatste zal overigens voornamelijk identificatie van katten betreffen en identificatie van honden die uitsluitend voor fokdoeleinden werden gehouden, omdat identificatie van deze dieren ingevolge het Honden- en Kattenbesluit 1981 niet verplicht was. Voor katten is echter thans ook een technisch goede identificatiemethode – het gebruik van transponders – beschikbaar.

In artikel 20, vierde lid, is bepaald dat slechts bedrijven die zich overeenkomstig het nieuwe Honden- en kattenbesluit hebben aangemeld voor registratie, identificatienummers verstrekt krijgen. Zonder deze eis zou iedereen de beschikking kunnen krijgen over identificatienummers. Dit zou in de weg staan aan het streven een zo sluitend mogelijk identificatiesysteem op te zetten.

Ter voorkoming van onnodige identificatie-ingrepen kan de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij op grond van artikel 20, vijfde lid, bepalen dat identificatienummers, die reeds op het tijdstip van inwerking-treding van het onderhavige besluit waren aangebracht, zullen worden beschouwd als identificatienummers die zijn afgegeven uit hoofde van dit besluit. Hierbij kan met name gedacht worden aan identificaties die zodanig zijn verricht dat hun uniciteit is gewaarborgd.

In artikel 21 wordt bepaald tegen welke ziekten – en binnen welke periode – de honden en katten in een bedrijfsinrichting of asiel moeten worden ingeënt. Ten opzichte van het Honden- en Kattenbesluit 1981 dient thans naast de inenting tegen hondenziekte (ziekte van Carré) en kattenziekte (infectieuze gastro-enteritis) tevens te worden ingeënt, voorzover het honden betreft, tegen parvovirusinfectie en voorzover het katten betreft tegen niesziekte.

Naast de verplichting om een nog niet ingeënte hond of kat zo spoedig mogelijk na ontvangst in de bedrijfsinrichting of het asiel in te enten (artikel 21, eerste lid), legt artikel 21, derde lid, tevens de verplichting op om een nog niet ingeënte hond of kat onmiddellijk na ontvangst in een asiel tot tenminste 7 dagen na inenting in quarantaine te houden ter voorkoming van besmetting van andere dieren.

De honden of katten die op het tijdstip van inwerking-treding van dit besluit in een bedrijfsinrichting of asiel worden gehouden, dienen alsnog tegen de eerdergenoemde ziekten te worden ingeënt, indien inenting op dat tijdstip nog niet heeft plaatsgevonden (artikel 21, vierde lid). Aangezien in de praktijk al veelvuldig tegen alle eerdergenoemde ziekten werd ingeënt, zal deze inhaalslag beperkt zijn.

De inenting kan, ingevolge de Wet op de diergeneeskunde, uitsluitend door dierenartsen worden verricht. Een door een dierenarts afgegeven schriftelijk bewijs van inenting dient nadat de hond of kat is ingeënt in het register van de inrichting te worden bewaard en wel gedurende de periode dat de hond of kat in het asiel of de bedrijfsinrichting wordt gehouden (artikel 26, eerste lid). Het ligt derhalve in de rede desbetreffend bewijs van de dierenarts op te vragen direct nadat de inenting is aangebracht. Het bewijs van inenting, aangevuld met het registratienummer van de inrichting en het identificatienummer van het desbetreffende dier, is voor de handhavende instantie onmisbaar bij de controle op de naleving van de inentingsvoorschriften. Bij de aflevering van de hond of kat dient het bewijs te worden overgedragen aan de koper of verwerver (artikel 22), opdat deze over de relevante inentings- en identificatiegegevens beschikt.

Indien overigens de koper of de verwerver van de hond of kat zelf onder de werking van dit besluit valt, dient het bewijs van inenting, ingevolge artikel 21, vijfde lid, ook bij het register (artikel 26) van de inrichting van desbetreffende koper of verwerver te worden bewaard. De koper of de verwerver zal ook het registratienummer van die inrichting op het bewijs moeten aanbrengen.

De aflevering van een hond of kat van een aangemelde en geregistreerde bedrijfsinrichting of asiel naar een andere aangemelde en geregistreerde bedrijfsinrichting of asiel, wordt overigens ingevolge artikel 23 tezamen met de overige in dat artikel limitatief opgesomde gegevens centraal geregistreerd. Een dergelijke doorverkoop heeft veelal betrekking op dieren die overgaan op tussenhandelaren en op de dieren die ten behoeve van fokdoeleinden worden gehouden (moederdieren). Doordat ingevolge artikel 23 voorts het aantal verkopen of afleveringen van de nakomelingen van deze moederdieren, onder opgave van de identificatienummers van betrokken moederdieren en nakomelingen, per kwartaal moet worden doorgegeven ten behoeve van een centrale

registratie, kan met behulp van die registratie de handhavende instantie de maximaal toegestane nestfrequentie zoals neergelegd in artikel 19 controleren.

Uit de gegevens die ingevolge artikel 23 per kwartaal dienen te worden verstrekt, kan tevens worden afgeleid hoeveel dieren gemiddeld per kwartaal in de inrichting verblijven. Door middel van deze gegevens kan ter plekke worden geconstateerd of in de inrichting de, ingevolge artikel 23, opgegeven aantallen daadwerkelijk overeenkomstig dit besluit kunnen worden gehuisvest.

Aan de hand van de datum van identificatie en inenting van een hond of kat kan worden toegezien op de naleving van de verplichting tot identificatie en vaccinatie.

In artikel 24, eerste lid, wordt bepaald dat een pensionhouder een hond of kat uitsluitend in bewaring mag nemen, indien degene die het dier afgeeft een door een dierenarts afgegeven schriftelijk bewijs verstrekt waaruit blijkt dat het desbetreffende dier is ingeënt tegen de in dat lid genoemde ziekten. Dit voorschrift geeft een redelijke mate van zekerheid dat de pensions geen besmettingshaarden vormen. Het desbetreffende bewijs dient de pensionhouder, gedurende de periode dat de hond of kat in bewaring wordt gehouden, ten behoeve van de controle op de inrichting in het register te bewaren (artikel 26).

Het is ingevolge artikel 24, tweede lid, toegestaan een hond of kat in bewaring te nemen zonder dat een bewijs van inenting wordt overhandigd, indien het dier direct na de inontvangstname alsnog wordt ingeënt en tenminste 7 dagen in een quarantaine verblijft ter voorkoming van besmetting van andere dieren.

Artikel 25

In artikel 25, derde lid, is aangegeven dat de Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij bij ministeriële regeling nadere regels kan stellen waarbij kan worden bepaald dat de kwartaalsgewijze verstrekking van de in artikel 23 bedoelde gegevens ook op andere wijze dan door middel van formulieren kan plaatsvinden. Hierbij wordt met name gedacht aan geautomatiseerde gegevensverstrekking vergelijkbaar met de wijze waarop de identificatie en registratie van runderen en varkens thans geschiedt.

Artikel 26

Zoals reeds aangegeven moet in de inrichting (bedrijfsinrichting, asiel en pension) een register aanwezig zijn waarin de inentingsbewijzen van de in de inrichting aanwezige honden en katten worden bewaard (artikel 26, eerste lid). In dit register dienen tevens gedurende drie jaar de kopieën te worden bewaard van de inentingsbewijzen van de honden en katten die niet meer in de inrichting aanwezig zijn (artikel 26, tweede lid). Dit betreft derhalve de dieren die zijn afgeleverd, zijn teruggegeven aan de eigenaar of in de inrichting zijn overleden. Tevens dient in het register een kopie te worden bewaard van het bewijs van vakbekwaamheid van de beheerder die in de inrichting werkzaam is (artikel 26, eerste lid). Met name de kopieën van de inentingsbewijzen kunnen een rol spelen bij de vraag of in een inrichting in een bepaalde periode sprake is van bedrijfsmatig handelen. De gegevens uit het register kunnen worden opgevraagd door degene die met de handhaving van dit besluit zijn belast.

Artikel 30

Voor de toelichting op dit artikel wordt verwezen naar de toelichting op artikel 7.

De Minister van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij,
H. H. Apotheker